

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 3T/101/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615010261
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Lesňáková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5615010261.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Silviou Lesňákovou na hlavnom pojednávaní dňa 18. februára 2019 v Liptovskom Mikuláši, takto

r o z h o d o l :

O b ž a l o v a n ý
F. F. D. Č. M. V., nar. XX. X. XXXX v E. F., trvale bytom
O. Č.. XX, okres E. F., zamestnaný,

u z n á v a s a z a v i n n é h o, ž e

v rozpore s ustanovením § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov v presne nezistenom čase koncom mesiaca máj 2014 dal pokyn na výrub stromov nachádzajúcich sa v lokalite zvanej Michalovo, k. ú. E. X., okres E. F. v poraste č. 92 na parc. č. KN-C 2073, ktorá je vedená ako lesné pozemky a patrí Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo, IČO: 17 057 752, na základe ktorého bolo vyrúbaných 80 stromov, a to 78 smrekov obyčajných, 1 jedľa biela, 1 buk lesný v celkovej hodnote 3.476,38 eura, bez predchádzajúceho písomného súhlasu odborného lesného hospodára a bez vyznačenia ťažby,

t e d a

v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva vo väčšom rozsahu vyrúbal stromy,

č í m s p á c h a l

prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. 8. 2015.

Za to sa

o d s u d z u j e:

Podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienične o d k l a d á.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd u r č u j e skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podala dňa 8. 10. 2015 na F. F. obžalobu pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený v predmetnej obžalobe. Obžalovaný F. F. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8. 2. 2017 nemal záujem uzavrieť dohodu o vine a treste s prokurátorkou a po zákonom poučení v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vyhlásil, že je nevinný.

Okresný súd po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11. 9. 2017, ktorým obžalovaného uznal vinným zo žalovaného prečinu a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určil skúšobnú dobu na 1 rok. Na podklade odvolania obžalovaného Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 1To/20/2018-333 zo dňa 15. 5. 2018 postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V zrušujúcom uznesení poukázal na to, že existujú pochybnosti o správnosti vypracovaného potvrdenia Ľ.Í. C. ohľadne výšky škody, ktorú mal protiprávnym konaním spôsobiť obžalovaný, pretože nie je úplné a jeho spracovateľ sa nevyjadroval k bonite vyrúbaných stromov, nezohľadnil ich vek, objem, stav, v akom sa nachádzali. Na určenie výšky škody nepostačovalo písomné potvrdenie a vhodnejší sa javil znalecký posudok, preto záver okresného súdu o vine obžalovaného krajský súd považoval za predčasný a nepresvedčivý, nevychádzajúci z náležite zisteného skutkového stavu. Z týchto dôvodov uložil prvostupňovému súdu po zvážení procesného postupu, či na základe návrhu niektorej zo strán trestného konania alebo vlastnej iniciatívy, vykonať dôkaz, ktorý bez ďalších pochybností preukáže výšku spôsobenej škody obžalovaným.

Okresný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v otázkach hmotného a procesného práva, na hlavnom pojednávaní dňa 3. 10. 2018 vykonal dokazovanie výsluchom svedka Ľ.J. C., ktorý v prípravnom konaní vypracoval odborné vyjadrenie. Keďže sa jeho výpoveďou nepodarilo ustáliť výšku škody bez akýchkoľvek pochybností, súd na návrh prokurátorky umožnil strane obžaloby zabezpečenie znaleckého posudku znalcom z odboru lesníctva.

Po dokazovaní vykonanom v priebehu predchádzajúceho súdneho konania, ako aj po jeho doplnení nariadenom v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, bol súdom zistený nasledovný skutkový stav.

Obžalovaný F. F. vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní, keď uviedol, že do novembra 2014 pracoval ako lesník Urbárskeho pozemkového spoločenstva Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo (ďalej len „UPS Liptovský Hrádok“), počas jeho pôsobenia v marci 2014 nastúpila na funkciu odborný lesný hospodár (ďalej len „OLH“) D.. F. C., ktorá vydala dňa 22. 4. 2014 súhlas na ťažbu dreva č. 4/4/2014 s platnosťou do 31. 5. 2014, predmetom ktorej bol aj dielec 92-1, kde sa mala spracovať náhodná ťažba v dôsledku veternej kalamity. Rubnú plochu OLH vyznačila bielymi krížmi. Na základe toho prišiel do porastu s L. F. a F. V. za účelom terénnej obhliadky, počas ktorej postupovali zhora nadol po vyznačených bielych krížoch v jednej línii, avšak asi v 2/3 porastu ďalšie kríže nemohli nájsť, preto telefonicky kontaktoval OLH, vysvetlil jej neprehľadnosť pracoviska a značenia ťažby z predchádzajúcich rokov. OLH mu povedala, aby pokračovali dole dolinkou smerom na smrek. Po telefonáte doznačil dva biele kríže po línii v smere ako ostatné kríže. Už pred obhliadkou bola zvolená technológia spracovania prostredníctvom lanovky. Následne pracovná skupina začala vykonávať pilčičke práce za účelom postavenia lanovkového systému, čo bolo niekedy v máji 2014. Poukázal na to, že týmito prácami došlo k spornému výrubu 80 stromov cca 60 m³, o ktorých OLH tvrdí, že boli vykonané bez jej súhlasu, avšak o stave a prácach vedela a v telefonickom hovore ich odsúhlasila. Poukázal tiež na stanovisko Okresného úradu, pozemkový a lesný odbor zo dňa 17. 7. 2014, ktorý skonštatoval, že nedošlo k žiadnemu porušeniu právnych predpisov na úseku lesného hospodárstva. Podľa platného programu starostlivosti o lesy je pre tento dielec predpísaná prebierka v objeme 300 m³, takže k prebytočnému zníženiu porastových zásob nedošlo. Spracovaná drevná hmota bola UPS predaná, takže mu nevznikla žiadna škoda. Mal za to, že konal v súlade so všetkými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva, na základe odporúčania a vedenia OLH a užívateľa UPS.

Vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní ďalej uviedol, že o nezákonnej ťažbe sa dozvedel od hliadky polície, ktorá ho kontaktovala, dostavil sa na miesto, privolaný bol aj konateľ firmy vykonávajúcej ťažbu, ktorý sa riadne preukázal súhlasom na ťažbu, taktiež P. X. ako vtedajší predseda UPS Liptovský

Hrádok a D.. C. ako OLH. Mal za to, že dané práce boli riadne odsúhlasené vlastníkom aj OLH. V danom poraste bol stav po veternej kalamite a tiež súvisel so škodlivými činiteľmi. Predtým než došlo k ťažbe, ho kontaktoval konateľ ťažobnej spoločnosti pán F., ktorému bol vystavený súhlas, aby sa šli na lokalitu spolu pozrieť a odsúhlasiť ďalší postup. Keďže mal preukázaný súhlas na ťažbu, odobrili sa s pánom F. a pánom V., ktorého skupina mala ťažbu vykonávať, do porastu č. 92. Bol odsúhlasený technologický postup pomocou lanového systému. Spoločne prešli porast od hrebeňa nadol a v 2/3 alebo 3/4 pracoviska pre neprehľadnosť terénu nevedeli zistiť ako pokračuje značenie. Z toho dôvodu telefonicky kontaktoval D.. C., ktorá odobrila doznačenie danej ťažby jeho osobou a následné započatie prác. Konkrétne mu vtedy, keď sa nevedeli posunúť ďalej a povedal jej, že stoja pri jedli, ktorá bola výrazná, čo považoval za dobrý orientačný bod, povedala, že majú hľadať a označovať v smere od jedle dole na dolinku. Poukázal na to, že všetky náležitosti od OLH aj dodávateľa boli v poriadku, preto on ako lesník umožnil výstavbu lanovkového systému a tým aj započatie prác. Ťažilo sa na základe povolenia vlastníka a súhlasu na ťažbu. Počet označení bielymi krížmi už uviesť nevedel, pretože aj z dôvodu predchádzajúcej ťažby sa na mieste nachádzali staré biele kríže, čo spôsobovalo neprehľadnosť označenia. Na základe pokynov D.. C. ich preznačil, resp. doznačil dva kríže a obišli celú hranicu. Na vyznačenie krížov bol oprávnený, jednak na základe pracovnej zmluvy, ale aj dohody s OLH, je tiež bežnou praxou, že to robí lesník. Takto sa postupovalo aj v minulosti, pritom pre UPS Liptovský Hrádok pracoval 5,5 roka. Úsek nevyťažili celý, asi len do 1/4, pretože bolo podané oznámenie na políciu. Ťažiť začali od spodku pracoviska, kde stál lanový systém, začali teda od miest, kde vyznačoval kríže on. Poukázal tiež na to, že stromy v tejto časti boli poškodené hnilobou.

Doznačenie považoval za potrebné, pretože nevedeli uviesť koniec vyznačenia, preto po telefonickej konzultácii doznačoval 2 kríže v takom smere, ktorý zohľadňoval bezpečný postup prác a zohľadňoval tiež terénne a prírodné špecifiká danej lokality. Súhlas, ktorý sa vydáva na jednotku priestorového rozdelenia lesa, bol vystavený na dané pracovisko - porast č. 92 a pravdepodobne v ňom bol určený aj počet kusov a objem spracovania dreva. Počet kusov a objem spracovaného dreva sú v kalamitných prípadoch určované len odhadom a určujú orientačnú výšku alebo orientačný predpoklad výšky ťažby. Drevo z danej ťažby bolo riadne spracované, umiestnené na sklady v obhospodarovaní užívateľa UPS Liptovský Hrádok, ktorý následne drevo odpredal a speňažil. Či z UPS bol pri obhliadke miesta s políciou prítomný aj niekto iný okrem pána X. a D.. C., si už nepamätal. Pri tejto obhliadke bol konfrontovaný s D.. C.. Na danom mieste ťažby v čase, keď volal D.. C. telefonický signál bol, takže sa dovolal, no signál tam nemusí byť stále. Nespomínal si, že by mu telefonovala predtým, než ho ohľadne tejto veci kontaktovala polícia a bol prekvapený, prečo nekontaktovala jeho ako lesníka. Vzdialenosť od jedle, kde bol posledný kríž až po postavenie lanového systému mohla byť 150 m. Či si aj niekedy pred týmto prípadom telefonicky pýtal súhlas od D.. C. si nepamätal. D.. C. v tom čase pracovala pre daný subjekt len 2-3 mesiace. On sa výberového konania na OLH pre UPS nezúčastnil. Oprávnenie vyznačovať ťažbu dreva pre neho ako lesníka vyplýva z čl. 3 bod 1 Zmluvy o výkone služieb a podmienku v spolupráci s OLH považuje za splnenú, ak o tom bola informovaná, teda s vedomím odborného lesného hospodára. Mzdových nárokov v súvislosti s týmto prípadom sa voči UPS nedomáhal.

Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom svedkov P. Q., P. X., D.. F. C., L. F., F. V., F. B.É. a D.. Q. B..

Svedkyňa a zástupkyňa poškodeného P. Q., v súčasnosti predsedníčka UPS Liptovský Hrádok, v čase skutku pôsobiaci ako jeho pokladníčka, vypovedala rovnako ako v prípravnom konaní, že v júli 2014 vykonávala kontrolu prác v lesnom poraste, v lokalite Michalovo v lesnej škôlke aj v poraste č. 92, kde sa stretla s ich OLH D.. C., ktorá jej oznámila, že sú tam vyrúbané stromy, ktoré nemali byť, asi 80 kusov. Uvedené telefonicky oznámila aj vtedajšiemu predsedovi UPS P. X.. Pre slabý telefónny signál zišli nižšie do doliny a nelegálny výrub oznámili aj polícii. Ešte v ten deň ju OLH informovala, že ide do predmetného porastu s policajtmí a ona už ďalej tento výrub neriešila. Vyrúbané stromy boli spracované a predané. Záležitosťou sa zaoberal aj výbor UPS. Na hlavnom pojednávaní doplnila, že kontrola s D.. C. sa uskutočnila v piatok 4. 7. 2014. Či drevo bolo ešte na mieste alebo už bolo odvezené si už nepamätala, ale traktor aj lanovka tam asi ešte boli. Mala vedomosť o tom, že súhlas na ťažbu v tejto lokalite bol do konca mája. Na toto obdobie už súhlas nebol. Drevo bolo neskôr predané firme Lesservis, k cene sa vyjadriť nevedela, sú na to doklady. Okrem toho, že vyrúbané stromy mohli ďalej rásť, pretože nebolo nutné ich vyrúbať, im vznikla škoda aj výsadbou nových stromov na vzniknutú holinu. Škodu preto odhadla minimálne na 6.000,- Eur, odkázala však na odborné vyjadrenie. Od piatka do pondelka rána bola dolina uzavretá, aby polícia mohla miesto dokumentovať. Obhliadky miesta s políciou sa nezúčastnila. K dôvodu ťažby v poraste č. 92 sa vyjadriť nevedela. Že to bolo neoprávnene vyťažené na to je kniha. K otázkam vydania súhlasu a objemu dreva odkázala na doklady urbáru. Súhlas na

ťažbu sa však dáva aj na počet stromov alebo aj na objem hmoty. Stav stromov celého porastu č. 92 je zaznamenaný v knihe „lesný hospodársky plán“, kde je sumár všetkých porastov, ktoré sú v rámci urbáru, ale konkrétne stav 80 stromov, ktoré sú predmetom tohto výrubu, tam nie je. Vedomosť o tom, že ťažba bola rozšírená na úsek, ktorý nemal byť vyrúbaný, mala od OLH D.. C., ktorá to má zakreslené v mapách. V danej lokalite telefonický signál je, len treba zísť trochu nižšie. Z jej telefónu v mieste, kde bol výrub stromov, signál určite nebol. Dňa 4. 7. 2014 po tomto zistení D.. C. volala predsedu urbáru X. a následne políciu. Dôvod ukončenia spolupráce s pánom F. bol ten, že neuposlúchol príkazy z urbáru. Pokuta, ktorú dostal urbár bola za vrch porastu, nie spodok. Na mieste D.. C. uviedla, ktoré kríže označila ona, a ktoré nevyznačovala. Pán F. sa dožadoval odstupného, ale asi mu to bolo zamietnuté.

Svedok P. X., v čase skutku predseda UPS Liptovský Hrádok, na hlavnom pojednávaní vypovedal, že UPS Liptovský Hrádok malo uzavreté platné zmluvy s pánom F. ako lesníkom, pani C. ako OLH a tiež zmluvy s ťažiacimi spoločnosťami a odberateľmi dreva. V poraste č. 92 nastala vetrová kalamita a pani C. ako OLH bola zaukolovaná na vyznačenie ťažby dreva, následne nastúpila čata, ktorá ju mala spracovať. Všetko bolo v poriadku až do určitého dňa, keď prišla za ním pani Q., že je tam väčší výrub ako mal byť, čo potvrdila aj pani C., že nemala v pláne urobiť výrub v takom rozsahu, a že podáva trestné oznámenie. Tiež bol vypovedať na polícii, avšak dňa 18. 10. 2014 ukončil svoje pôsobenie ako predseda UPS Liptovský Hrádok a ďalší priebeh vyšetrovania mu nie je známy. Nie je odborník, aby sa mohol presne vyjadriť ku škode spôsobenej urbáru výrubom, vždy sa v týchto otázkach spoliehali na odborníkov, a to lesníka a OLH. Podľa jeho názoru by mohol tvrdiť, že tie stromy tam ešte mohli pár rokov ostať a rásť. Spolupráca do skutku bola medzi lesníkom a odborným lesným hospodárom, ktorý za svoju činnosť zodpovedá štátnemu orgánu, dobrá. O konfliktoch po ukončení jeho pôsobenia v UPS nevedel. Lesný hospodársky plán sa zostavuje na 10 rokov, zakresľuje sa aj plánovaná ťažba, na základe povolení sa potom uskutočňuje. Ak nastane nepredvídaná kalamita, musí sa požiadať o súhlas na výrub a následne sa rozsah a miesto ťažby po dohode s okresným lesným úradom môže modifikovať. Úlohou obžalovaného ako lesníka bolo koordinovať ľudí, ktorí mali s UPS podpísaný výkon ťažby, ukázať im, kde majú robiť, kde zväžať, dohliadať na výkon aj ukázať im, ako sa dostať na miesto. Nepamätal si, či bol osobne na tejto trase s pánom F., ale niekto z urbáru tam bol. Osobne vyznačenie ťažby pani C. nevidel. Na mieste bol až s políciou, kríže nevidel žiadne, pretože to už bolo vyrúbané. To, že malo byť vyrúbaných viac stromov, ako bolo vyznačené dedukuje z toho, že hranica, ktorá bola označená, a po ktorú sa má rúbať tam už nebola, čiže pri ťažbe sa išlo za hranicu označeného. Či bol v tomto prípade udelený súhlas na objem alebo počet sa vyjadriť nevedel, ani aký počet stromov bol vyrúbaný, tento počet špecifikovala až neskôr polícia. Vedomosť o tom, že vyznačenie bolo menšie, ako bolo napokon uskutočnené, mal od pani C.. Stromy boli siahnuté na sklad a predané, k cene sa vyjadriť nevedel. Zmluvu, ktorú malo UPS s pánom F. len podpísal, schválil ju výbor UPS. Podľa neho obžalovaný bez súhlasu OLH nemohol vyznačovať ťažbu. Na mieste obhliadky s políciou boli nejaké ústne konfrontácie, podstatné bolo to, čo urobí OLH. Ak mal pán F. nejaké pochybnosti ohľadne ťažby, mal prísť na výbor alebo sa s OLH dohodnúť ako ďalej. Mobilný signál v Michalovej je otázný, väčšinou sa zišlo dole k hlavnej ceste, ale záleží od poskytovateľa služieb. Svedok mal Orange a signál nemal, pán F. mal Telecom a signál väčšinou mal. K zodpovednosti lesníka za obhospodarovaný majetok a zásoby drevnej hmoty sa vyjadriť nevedel.

Svedkyňa D.. F. C., v čase skutku aj v súčasnosti odborná lesná hospodárka UPS Liptovský Hrádok, časť Dovalovo, vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní, keď uviedla, že začiatkom júla 2014 vykonávala kontrolu činnosti a stavu porastov č. 90, 85b a 92 v lokalite Michalovo, pričom v poraste č. 92 zistila výrub stromov bez vyznačenia a bez vydania jej súhlasu na ťažbu dreva. Výrub sa nachádzal pod vyznačenou ťažbou smerom na severovýchod, išlo o 80 stromov. Zatelefonovala pani Q. a predsedovi UPS, ani jeden z nich o výrube nevedel, následne to oznámila polícii a ešte v ten deň sa s policajtmí dostavila na miesto činu za účelom obhliadky, v ktorej pre tmu pokračovali na nasledujúci deň. Počas víkendu sa na mieste nepohybovali žiadne osoby a v pondelok sa na miesto za prítomnosti polície dostavila ona, predseda UPS, horár F., p. F. za Lesko, s. r. o. a pani Q.. Bola vykonaná konfrontácia s cieľom vyriešiť problém. Svojou kontrolou zistila, že v poraste č. 92 bol síce plánovaný výrub, ale v inej časti, ktorá bola aj riadne vyznačená. Značenie tejto ťažby sa našlo pri všetkých obhliadkach. Plocha, ktorá bola vyrúbaná, vyznačená nebola. Súhlas na ťažbu bol evidovaný pod č. 4/4/2014 zo dňa 22. 4. 2014 s platnosťou do 31. 5. 2014, týkal sa predrubnej náhodnej ťažby, ktorej dôvodom vzniku bol vietor. Predmetný výrub však bol vykonaný bez predchádzajúceho vydania súhlasu na ťažbu dreva a nebol vyznačený. Ona na vyznačenie ťažby v predmetnom poraste v tejto časti nikomu súhlas nedala. S horárom F. sa rozprávali o

vyznačení podkôrnikovej kalamity v strednej časti porastu č. 92, juhovýchodne od jedle, ktorú mu kázala vyznačiť, aby mohla vydať súhlas na ťažbu.

Na hlavnom pojednávaní zotrvala na tom, že si nie je vedomá ani nikdy nedala súhlas na ťažbu v tejto časti porastu. To, čo vyznačila na ťažbu bol polom, prevažne buky a to, čo bolo vyťažené, boli zdravé stromy, prevažne smrek. Prístup do tejto oblasti bol dobrý, pretože sa v nej ťažilo už predtým. Po nahliadnutí do súhlasu na ťažbu dreva č. 4/4/2014 vysvetlila, že v poraste č. 92 sa jedná o predrubnú náhodnú ťažbu - PRN, jej špecifikácia je VT, t. j. vietor, spôsob vyznačenia biele „X“. Vyťažiť sa mala drevina - smrek, buk, javor v množstve 150 m³. Súhlas na ťažbu bol vydaný 22. 4. 2014 a jeho platnosť bola do 31. 5. 2014. V tejto lokalite sa do 31. 5. 2014 nevyťažilo nič. V priebehu júna 2014 sa vyťažila hmota, ktorú povolila pánovi F. vyznačiť, ale nie vyťažiť, išlo o porast napadnutý podkôrnikovou kalamitou a táto časť nie je predmetom tohto konania, avšak bola predmetom disciplinárneho postihu UPS Liptovský Hrádok, rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš, lesný pozemkový odbor. Po dátume 31. 5. 2014 nemali žiadne iné povolenie, ťažili bez povolenia. S obžalovaným komunikovali telefonicky aj osobne, keď sa stretli ohľadom plochy, ktorá bola napadnutá podkôrnikovým hmyzom, túto plochu mu povolila vyznačiť na výborovej schôdzi. Poprela, že by telefonicky od nej žiadala súhlas na vyznačenie žiadneho iného porastu ani tohto, ktorý sa prejednáva. Výrub prebieha tak, že stromy, na ktorých je vyznačené biele „X“, tie stoja a rúbe sa ďalej do strany. V tomto konkrétnom prípade na západnej strane bola holina, takže sa malo rúbať smerom na západ. Stromy s vyznačenými bielymi „X“ tam dodnes stoja. Na uvedenom mieste polom postihnutý kalamitou ostal stáť. Boli zistené určité nedostatky v činnosti obžalovaného a v niektorých prípadoch obžalovaný nerešpektoval jej pokyny, napr. súhlas jej predchodcu na vyťaženie 250 m³ drevnej hmoty v poraste č. 112 a bola vyťažená hmota o objeme vyše 500 m³. Podľa jej názoru škoda vzniknutá urbáru spočíva v ušlom prírastku na drevnej hmote, pretože lesný hospodársky plán neplánoval ťažbu v tomto poraste, na mieste ostal stáť polom, začal sa šíriť podkôrný hmyz a les sa musel otvárať, taktiež ďalšie náklady spojené so zalesňovaním a následnou starostlivosťou. V prípade, že platnosť súhlasu na ťažbu skončí, je potrebné požiadať o nový, žiada oň ťažobná skupina. Obžalovaný ako lesník mal právo kontrolovať, či majú platný súhlas na ťažbu, v opačnom prípade im nemal povoliť ťažiť a mal sa obrátiť s touto otázkou na urbár. Bez súhlasu OLH nemôže sám od seba vyznačovať ťažbu, so súhlasom OLH by ťažbu vyznačiť mohol, avšak aj po vyznačení, na to, aby sa ťažba uskutočnila, musí byť vydaný súhlas s ťažbou. Nepredpokladala, že by mohol nastať takýto problém, pretože v minulosti obžalovaný robil odborného lesného hospodára v inom urbáre a myslela si, že je mu to zrejme. Z 80 stromov, ktoré boli vyťažené sa časť nachádzala na sklade na Havranej, bola samostatne predaná a časť ostala v poraste, táto bola stiahnutá na sklad a tiež predaná. K počtu 80 stromov sa dospelo obhliadkou s dvoma vyšetrovateľmi a technikom PZ, ktorá prebiehala od piatku, v priebehu soboty a nedele, všetko bolo odmerané, odfotené a zaznamenané. Na porastových stenách stromov, ktoré stáli, sa nenachádzali žiadne označenia a tie sa tam nenachádzali ani v priebehu víkendu, kedy sa uskutočnilo dokumentovanie políciou. Tieto biele kríže sa objavili na stromoch stojacich po obvode plochy, ktorá bola nelegálne vyrúbaná až neskôr, keď bola na terénnej pochôdzke s D.. P.. To, že išlo o stromy vyrúbané v tomto období a nie pri skoršej ťažbe bolo možné usúdiť z toho, že išlo o čerstvé zrezané kmene, o čom svedčí aj fotodokumentácia. Polícia tvrdila, že k uvedenej veci prizve nejakého odborníka. Osobne zažiadala odborných lesných radcov, z ktorých s D.. P. bol vykonaný odborný zápis z pochôdzky dňa 17. 7. 2014. Pán F. ako lesník zaviedol danú skupinu na miesto, ukázal im, ako majú robiť a neskontroloval súhlas, v čom podľa nej spočíva jeho pochybenie. O existencii znaleckého posudku na ohodnotenie stavu a veku tých 80 stromov a ekologickej a majetkovej škody nemá žiadnu vedomosť. Časť porastu, ktorá sa mala vyťažiť vyznačila tak, aby o tom vyznačení nebola žiadna pochybnosť. Určite nie je pravdou, ak obžalovaný tvrdí, že dala súhlas na dovyznačenie, pretože nemohli nájsť hranicu vyznačenia a to z dôvodu, že hraničný strom, na ktorom je vyznačený kríž tam doposiaľ stojí. Taktiež z druhej strany - vetrový polom je zrejme tým, že ležiace stromy vytvárajú zreteľnú hranicu a kríže sa dávajú v určitej vzdialenosti podľa technológie spracovania do vnútra porastu, aby bolo možné ležiace kmene vytiahnuť z porastu. Pokiaľ sa vykonáva ťažba po uplynutí lehoty platnosti súhlasu ide o nelegálny výrub. V tejto lokalite bol vydaný súhlas v auguste alebo septembri 2014 na to, aby sa mohla spracovať kalamita, avšak pán F. si dodatočný súhlas nepýtal. Vo výberovom konaní na OLH pre UPS Liptovský Hrádok boli len oni dvaja aj prihlásení a aj skutoční účastníci. Podľa informácií jej známych v čase, keď sa stal skutok, pán F. vykonával aj funkciu OLH v inom urbáre, avšak nevedela kde. Pokiaľ v zmluve o výkone práce mal uvedené vyznačovanie ťažby dreva v spolupráci s OLH, bez jej súhlasu nemohol drevo vyznačiť. Boli konfrontovaní na mieste samom za účasti polície, kde jej bolo tvrdené, že dala súhlas na vyťaženie predmetného dreva, čo nie je pravda. V čase, keď podávala trestné oznámenie nevedela, kto vlastne urobil ten výrub, pretože situácia v urbáre bola taká, že valné zhromaždenie vlastníkov neschválilo stanovy, hrozilo, že urbár ukončí svoju činnosť a vlastníci uvádzali,

že si drevo sami vyťažia, čiže nemohla vedieť, či to neurobil aj niekto z nich. Ak zistí nelegálny výrub, je jej povinnosťou podať trestné oznámenie. V priebehu svojej činnosti tiež zistila niekoľko porastov, kde bol uskutočnený nelegálny výrub.

Svedok L. F., zamestnanec spoločnosti Lesko, s. r. o., na hlavnom pojednávaní vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní, keď uviedol, že ako lesný technik tejto spoločnosti, ktorá mala uzavretú zmluvu na ťažbu dreva s UPS Liptovský Hrádok, vykonali v lokalite Michalovo, porast č. 92, výrub na základe súhlasu na ťažbu, ktorý dňa 22. 4. 2014 vydala D.. C.. Súhlas mu odovzdala osobne pani Q.. Koncom mája 2014 bol v predmetnom poraste s lesníkom F., ktorý mu ukázal hranicu, pokiaľ má byť ťažba vykonaná. Počas určovania hranice nevedel nájsť nejaké kríže, preto volal OLH C.. Bol v tom čase pri ňom, avšak čo mu povedala OLH C. nevedel, pretože ju nepočul. Po ukončení telefonátu horár F. doznačil 1 kríž a svedok šiel vtedy bokom, takže nevidel, či ešte nejaké kríže doznačoval. Následne mu povedal, že je to riadne vyznačené. Po terénnej obhliadke nasledovalo vykonanie ťažby, jej presný dátum začatia si už nepamätal. Podľa neho kríže doznačil preto, že terén je ťažko dostupný a ťažbu bolo možné spracovať len za pomoci lanovky. V prvej časti sa celkovo vyťažilo cca 100 m3 drevnej hmoty, v mesiaci jún 2014 bolo na odvozné miesto približených 60 m3 drevnej hmoty, v poraste ostalo ešte 40 m3 na spracovanie. D.. C. dňa 18. 8. 2014 vydala nový súhlas na ťažbu dreva na spracovanie ostatnej drevnej hmoty v poraste č. 92 a svedok ju telefonicky požiadal, aby prišla na miesto ťažby, aby sa vyhlí prípadným problémom. Uviedla, že príde neskôr, pretože nemá čas a povedala, že hranica je vyznačená krížmi. Počas tejto ťažby bol v poraste aj s horárom F., ťažba už bola vyznačená bielymi krížmi, bola vykonaná v zmysle súhlasu a ťažbu a podľa vyznačenia, ukončená a ich spoločnosti aj vyplatená faktúra od UPS.

Vzhľadom na odstup času si už nespomínal, na akú dobu bol vydaný súhlas na ťažbu. Na mieste bol aj s pánom V., ktorý potom so spolupracovníkmi vykonal ťažbu. Kalamita bola vyznačená, vznikli tam nejaké nejasnosti pri terénnom zlome v nižšej časti porastu, na čo pán F. reagoval tak, že zavola pani C., aby vedel ako má pokračovať, že sa to upresní. On išiel krajom porastu a oni šli pozerať trasu pre postavenie lanového systému. V týchto miestach drevo, ktoré sa malo rúbať bolo niekde vylámané, boli aj sucháre, niekde aj zelené, bolo tam všetko. Ako to bolo so súhlasom medzi horárom a OLH, si už nepamätal, im len zavolali, že si majú prísť pre súhlas na ťažbu. Väčšinou sa riadia pokynmi horára a za tie roky nebol žiaden problém. Obžalovaný sa s niekým telefonicky rozprával, ale s kým a o čom bližšie, nevedel. Po jeho skončení hovoru videl, že F. doznačil jeden kríž a to v mieste, kde sa rozišli a on išiel krajom porastu a oni vnútram porastu. Aká doba ubehla odo dňa obhliadky až po začatie rúbania nevedel, no určite to nebolo v ten istý deň, k tomu odkázal na vyjadrenie V.. Časový odstup od prevzatia súhlasu od pani Q. po vykonanie obhliadky, presne nevedel, ak to nebolo v ten istý deň, tak to bolo nasledujúci deň, určite však v mesiaci, v ktorom bol súhlas vydaný. Ťažba začala v čase platnosti súhlasu, no až keď vznikol tento problém, zistili, že im súhlas skončil. Ukončenie doby platnosti súhlasu si nepozeral, väčšinou si to strážia horár a OLH. Keď F. telefonoval, nebol priamo pri ňom. Povedal, že si ide vybaviť telefonát s pani C.Á., oni postupovali ďalej a stretli sa až po ukončení telefonátu.

K odovzdaniu súhlasu pani Q. došlo tak, že mu zavola, aby si ho prišiel vyzdvihnúť, pani C. bola zaneprázdnená inou prácou. Vyťažené drevo vytiahli na odvozné miesto a pravdepodobne ho prevzal odberateľ LESSERVIS. Výkon výrubu uskutočňoval pán V. so svojou pracovnou skupinou, ktorý je ich subdodávateľom. Obžalovaný pre nich ťažbu osobne nikdy nevykonával. Aj predtým, keď boli nejaké nejasnosti F. takýmto spôsobom vyznačoval ťažbu. Nezhody v minulosti medzi OLH a horárom ohľadne vyznačovania neboli. Z praxe vie, že vyznačenie ťažby väčšinou uskutočňuje horár, OLH má na starosti písomné podklady. Nad tým, v akej dĺžke obžalovaný dovyznačoval hranicu sa nezamýšľal. Nebol osobne prítomný pri ťažbe, len pri jej zadaní, preto sa nevedel vyjadriť, či sa vyťažilo v termíne, ktorý bol daný. V mieste zlomu netelefonoval, preto nevedel, či tam je mobilný signál. Tiež nevedel, či videl nový súhlas na ťažbu dreva, pamätal si len, že im bolo povedané, že majú pokračovať v ťažbe. V súhlase na ťažbu je síce uvedený objem aj druh drevín, ale postupujú podľa pokynov dodávateľa, ktorým je urbár, resp. v konkrétnom prípade horár, ktorý im povie pri obhliadke, že ak chce dole celú plochu, tak sa tam vyrúbe všetko bez ohľadu na druhy drevín, ktoré sa tam nachádzajú. Ak zadávateľ chce zachovať určitý druh drevín, výslovne to uvedie. Objem, ktorý sa zadáva do súhlasu na ťažbu v metroch kubických, tento je len odhadový, pretože je to v kalamite a odhaduje sa len hektárová zásoba na ploche. V danej lokalite sa jednalo o kalamitnú ťažbu dreva. Zelenými stromami mal na mysli to, že ešte majú ihličie nevedel, či boli už napadnuté, pretože je to subjektívny názor a postupoval na základe pokynov. Pre tento urbár pracovali asi 4 roky. V minulosti, keď bol OLH pán B., on vyznačoval ťažbu a doznačil ju pán F., horár. Pána F. videl telefonovať.

Svedok F. V., živnostník zaoberajúci sa ťažbou dreva na základe spolupráce s firmou SLOVLES a Lesko, ktorá mala zmluvu s UPS Liptovský Hrádok, v prípravnom konaní vypovedal, že niekedy v máji

2014 sa malo začať s ťažbou dreva v Michalovskej doline v poraste č. 92, kde s pánom F. a pánom F. boli obhliadnuť terén s tým, že horár im ukázal, čo majú vyťažiť. Horár nemohol nájsť nejaké kríže, tak s niekým telefonoval, komu a o čom sa bavili nevie, ale po tomto hovore doznačil asi 1 kríž. Po obhliadke, asi v máji 2014 začali s ťažbou. Mali spracovaných asi 60 m³, keď mu volal pán F., aby pozastavili činnosť. Vyťažili najmä smrek, ktoré stáli a boli podľa neho zdravé, boli medzi nimi aj sucháre, no veľmi málo, možno 2. V ťažbe pokračovali až niekedy v auguste 2014 v zmysle značenia, smerom zdola nahor, kvalita stromov už nebola taká dobrá ako v prvej časti, boli tam vývraty a stromy napadnuté podkôrnym hmyzom. Ťažbu ukončili v októbri 2014, kedy porast prevzal pán F., nemal žiadne námietky, za prítomnosti pána F.. Vtedy ich ešte horár požiadal, aby spílili nejaké ďalšie stromy, ktoré boli označené a stáli v blízkosti ťažby, čo aj urobili a tieto boli spracované. K množstvu spracovaných stromov vypracoval číselník vyrúbaného dreva, ktorý odovzdal horárovi. Za prácu vystavil UPS faktúry, ktoré mu boli uhradené. Ťažbu vykonali v zmysle pokynov pána F., ktorý im ukázal miesto ťažby a jej rozsah, počas jej vykonávania, ani po ukončení im nik nepovedal, že ťažbu vykonávajú zle. Na hlavnom pojednávaní vypovedal, že pán F. telefonoval, pretože bolo treba vyrúbať stromy aj kvôli stavbe lanovky, a to minimálne 20 m na šírku a na dĺžku asi 600-700 m. S výrubom začali od obhliadky asi do 1 alebo 2 týždňov, stromy, ktoré sa kvôli lanovke rúbali, boli aj sucháre aj s polámanou vrchovinou, boli aj zdravé aj zhnité, išlo o smrek. Čo sa vyrúbalo sa doviezlo na sklad, táto ťažba trvala asi 3 dni a potom prišla polícia.

V tejto časti svedok vypovedal odlišne ako v prípravnom konaní, keď uviedol, že s ťažbou začali v máji 2014 a ukončili ju niekedy v októbri 2014, preto boli na návrh prokurátorky tieto rozpory odstraňované. Svedok ich vysvetlil tak, že nepracovali od začatia ťažby tri dni za sebou, ale v priebehu tohto obdobia, kým neprišla polícia a pán F. mu telefonoval, že ťažba je pozastavená, kým sa všetko nevyrieši, tak ťažbu vykonávali tri dni, počas ktorých vyťažili objem drevnej hmoty asi 60 m³. Tieto veci si lepšie pamätal skôr. S ťažbou sa začalo v mesiaci, keď bol vydaný súhlas na ťažbu, kedy bola ťažba dokončená, ani dokedy bol udelený súhlas, už uviesť nevedel. Dôvod rozhodnutia sa pre danú trasu lanovky bol technologický postup, pretože na tom mieste sa inde nedá postaviť lanovka, napríklad ťahať trasu bokom, aby sa zachránilo čo najviac prirodzeného zmladenia. Trasa mohla ísť len jedným smerom, aby sa nepoškodila buková hora, ktorá tam bola. Neťažilo sa každý deň, lebo najprv sa rúbe, potom sa drevo ťahá. Lanovka bola urobená v hranici vyznačenia. Šírku 20 m pre stavbu lanovky, bolo potrebné zachovať na každej strane lanovky, tak, aby padajúce stromy pri výrube lanovku nepoškodili. Pán F. začal vyznačovať zo spodku, svedok videl asi dva kríže a potom išli preč. Celkovo vyťažili odhadom do 450 m³- 500 m³, dá sa to presne zistiť podľa číselníkov. Nový súhlas na ťažbu im dal urbár, odovzdal ho pán F.. K šírke kalamity uviedol, že niekde to bolo 30 m, niekde 50 m. Zdravými stromami mal na mysli zelené s polámanou vrchovinou, no aj taký strom môže byť z vnútra napadnutý. Kvalitou dreva boli niektoré z týchto stromov vhodné na využitie, niektoré mali stred prihnitý.

Svedok F. B. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že je konateľom spoločnosti Lesservis, s. r. o., ktorá kupovala na základe zmluvy drevo od urbáru Dovalovo. Drevo im bolo dodávané v sklade, preto sa k lokalite, z ktorej vyrúbané drevo pochádzalo ani k tomu, či išlo o viac lokalít, vyjadriť nevedel. Kupovali na základe zálohy, ktorú platili dopredu. Drevo nikdy nebolo nejakým špeciálne označené, že by išlo o drevo bez súhlasu, ani od urbáru neprišla nejaká špeciálna požiadavka na ohodnotenie určitého konkrétneho druhu dreva. Ďalej dodal, že na základe požiadavky polície predkladali aj faktúry, ktoré boli predmetom predaja a kúpy medzi ich spoločnosťou a urbárom Dovalovo. Vzhľadom na odstup času sa však k tomu bližšie vyjadriť nevedel.

Svedok D. Q. B. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že bol odborným lesným hospodárom v UPS Dovalovo asi 5 rokov. V tom istom období súbežne s ním vykonával funkciu lesníka aj obžalovaný. Jeho pracovná činnosť, resp. kompetencie vyplývali z pracovnej zmluvy, napr. organizovanie ťažby dreva a pomoc OLH pri vyznačovaní ťažby, bežná prax pri styku s dodávateľmi a pod. Vyznačovanie pre neho znamená, že OLH je zodpovedný za vyznačenie ťažby, pričom predtým musí vystaviť súhlas na ťažbu. Prvé roky ťažbu vyznačoval on sám, ale potom už tieto veci zabezpečoval pre neho obžalovaný. Išlo najmä o náhodnú ťažbu, pretože na Slovensku je premnožený lykožrút, čo je všeobecne známe. Asi 3-krát alebo 5-krát mal kontrolu z lesného úradu na túto činnosť a vždy s výsledkom bez závad. On vystavil súhlas na ťažbu a bol zodpovedný za vyznačenie. Vždy predtým spolu s pánom F. uskutočnili obhliadku na mieste v teréne. Voči takémuto postupu sa zo strany UPS Dovalovo nevyskytli žiadne sťažnosti ani námietky. Nikdy po ňom nemusel vyznačenie opraviť, nikdy s ním nemal problém, bola s ním radosť pracovať. Považuje ho za odborníka, aj napriek tomu, že nemá vysokoškolské vzdelanie v tomto odbore, má praktické skúsenosti a čítenie pre túto prax, ktoré iným chýbajú. Nikdy nekonal v rozpore s jeho pokynom, ani že by dal príkaz na začatie ťažby za vyznačenú hranicu. Podľa jeho vedomostí ani v zákone o lesoch ani vo vyhláske o vyznačovaní ťažby dreva nie je určené, že ťažbu má

vyznačovať odborný lesný hospodár. Dodal, že prvé roky vyznačoval ťažbu sám, pretože sa predtým s pánom F. nepoznali a potreboval si overiť, či sa naňho môže spoľahnúť. Súhlas na ťažbu vydal po tom, čo šli do terénu, na pracovnej mape zaznačili, počkalo sa, či je to vyznačené, potom si to zbežne pozrel a odkontroloval vyznačenie pánom F. a následne vydal súhlas. Pri prekročení údaja o množstve v súhlase na ťažbu je určitá povolená odchýlka, pretože sa to presne určiť nedá u náhodnej ťažby, ktorá sa pred ťažbou nepriemerkuje, tak ako pri úmyselnej obnovnej ťažbe, avšak nie je možné, aby sa ťažba množstvom dvojnásobne prekročila, oproti množstvu, ktoré je uvedené v súhlase na ťažbu. Pamätal si, že v poraste 92 bol vyznačovať náhodnú ťažbu z dôvodu vetrovej aj lykožrútovej kalamity, porast si pamätá detailne, pretože vo vedľajšom poraste asi na jeseň 2011 alebo 2012 deň pred cestou do zahraničia stratil doklady. Porast č. 92 bol vekovo nad 60 rokov, kde sa začínalo s obnovou, bola v ňom primárna vetrová kalamita, s čím súviselo aj následné napadnutie lykožrútom. Pracovalo sa tam minimálne 3 roky predtým, než sa stal prejednávany skutok. Ak si na nejaké údaje nevedel spomenúť presne, tieto sú súčasťou lesnej hospodárskej evidencie, ktorá je súčasťou Programu starostlivosti o lesy, a v nej sú zaznamenané všetky vykonané práce, plánované OLH, cez ročný plán činnosti.

K otázke výšky škody (rozsahu činu) súd vykonal dokazovanie jednak prečítaním potvrdenia výpočtu hodnoty drevnej hmoty zo dňa 16. 9. 2015, podané Pozemkovým spoločenstvom bývalí urbarialisti Východná, v zastúpení L. C., podľa ktorého hodnota drevín: smrek obyčajný - 78 kusov (pri 0,94 priemernej hmotnosti v m³ spolu 73,2 m³), jedľa biela - 1 kus (pri 0,20 priemernej hmotnosti v m³ spolu 0,20) a buk lesný - 1 kus (pri 0,25 priemernej hmotnosti v m³ spolu 0,25), 80 stromov spolu 73,77 m³ pričom išlo o drevo predané na pni, ihličnaté (47,24 eura/m³ x 73,52) predstavovala 3.473,08 eura bez DPH a drevo predané na pni listnaté (13,21 eura/m³ x 0,25) = 3,30 eura bez DPH, čo je spolu 3.476,38 eura bez DPH. Spracovateľ pri cene za drevnú hmotu vychádzal zo Spravodajcu Národného lesníckeho centra Zvolen č. 1/2014, ako pri dreve predanom na pni. Hmotnosť u smreka obyčajného bola určená podľa podkladov z pozemkového spoločenstva, porast 92-1, u jedle bielej a buka lesného, bola určená podľa odhadu z citovaného spravodajcu.

Vzhľadom na neúplnosť odborného vyjadrenia k otázkam veku, zdravotného stavu a kvalite vyrúbaných stromov súd postupoval tak, že na hlavnom pojednávaní dňa 3. 10. 2018 ako svedka vypočul jeho spracovateľa L. C., ktorý vypovedal, že o vyčíslenie drevnej hmoty na základe predložených dokladov požiadalo Obvodné oddelenie PZ v Liptovskom Hrádku Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbarialisti Obce Východná, ktorého je zamestnancom. Vypracovaním ho ako odborného lesného hospodára poveril predseda pozemkového spoločenstva. Drevo osobne nevidel ani nebol pri ňom, preto vychádzal z podkladov polície. Išlo o porast v lesnom pôdnom fonde. Vychádzal z podkladov, ktoré sú v Pláne starostlivosti o lesy v JPRL, a to v dielci 92-1, kde v tomto pláne sú určené údaje ako priemerná hmotnosť jednotlivých drevín, v konkrétnom prípade sa jedná o smrek obyčajný, kde bolo vyťažených 78 ks a priemerná hmotnosť smreka je 0,94 m³ podľa platného plánu starostlivosti o lesy na roky 2014-2023 na Obci Kráľova Lehota. Následne cenu za jednotlivé dreviny vybrali zo Spravodajcu Národného lesníckeho centra Zvolen - Informačný list, ktorý kvartálne vyhodnocuje štatisticky ceny dreva na Slovensku v štátnych a neštátnych lesoch. Z tabuľky vybral cenu dreva ako vyťažené na pni, lebo drevo nevidel, takže musel vziať do úvahy akoby bolo ocenené drevo vyťažené na pni v lese priamo, akoby sa s ním nehýbalo. Cena za m³ pre neštátne subjekty podľa tohto spravodajcu č. 1/14 bola vo výške 47,24 eura/m³. Túto prenásobil priemernou hmotnosťou podľa Plánu starostlivosti o lesy v danom poraste a výsledná cena bola 3.473,08 eura bez DPH. Ohodnocoval sa ešte jeden buk, ktorý podľa pokladov od polície bol malý, pri ňom určil priemernú hmotnosť len 0,25 m³, cenu uviedol vo vyjadrení. Jedna jedľa, ktorá bola tenká, kde bola priemerná hmotnosť 0,20 m³, jedľa sa v Pláne starostlivosti o lesy ani nenachádza ako hlavná zastúpená drevina. Pri vypracovaní odborného vyjadrenia mal k dispozícii len súpis stromov, ktorý obsahuje očíslovanie pňa, jeho obvod v určitej konkrétnej výške a zároveň priemer.

Po nahliadnutí na fotografie zabezpečené príslušníkom PZ v prípravnom konaní na č. I. 59-67 a č. I. 72-76 a svedok uviedol, že fotografie z obhliadky k dispozícii nemal. Aj keby mal fotografie, nedá sa to presne určiť, lebo drevo by musel fyzicky vidieť. Drevo môže byť zahnuté aj celý kmeň alebo polovica kmeňa a pretože nemali k dispozícii fotografie, vychádzali z cien dreva, ktoré sú pri dreve zrubanom na pni. Ide o lesnícky termín, keď sa predáva ťažba dreva u niektorých subjektoch. Pri predaji dreva sa cena dohodne. Subjekt, ktorý takto kupuje nevidí do vnútra kmeňa, či je zdravý, nahnutý alebo aký je jeho stav. Keby mal iné podklady alebo ho videl aspoň na lesnom sklade, aké je, tak možno by jeho cena bola iná, nevedel sa k tomu vyjadriť, ale určite by to bolo presnejšie vyjadrenie hodnoty dreva. Ideálne by bolo, keby bolo drevo na lesnom sklade a bolo rozmanipulované, čiže pokrátané. Na základe sortimentácie by sa dalo určiť napríklad drevo palivové, vlákninové a pod.

Po nahliadnutí na odborné vyjadrenie, ktoré vypracoval v konaní ČVS:ORP-623/LH-LM-2014 zo dňa 31. 12. 2014 v priestupkovom spise č. OÚ-LM-PLO-2015/006269/HAL svedok uviedol, že mohol mať presnejšie a iné podklady, prípadne fotografie, čím mohol byť spôsobený rozdiel vo vyčísleniach, aj ceny dreva boli vtedy iné, menili sa kvartálne a v danom prípade bol použitý Spravodaj č. 2/14. Ide o cenu, keď strom stojí a nevidieť do jeho vnútra, či je strom zdravý alebo zhnitý.

Cena dreva na pni je cena, ktorá bola uvedená v tomto konkrétnom prípade v Spravodaji č. 1/2014 pre neštátne subjekty pre ihličnaté dreviny. Keď sa niečo predáva ako za cenu na pni, je to cena dohody a tieto štatistické údaje aj oni za svoje pozemkové spoločenstvo, za akú cenu predávajú jednotlivé sortimenty posielajú štvrťročne a Národné lesnícke centrum tieto údaje od všetkých subjektov, ktoré ich pošlú, spracúva a štvrťročne vydáva tento štatistický spravodaj, kde sú uvedené ceny dreva, preto vychádzal z neho. Aká by bola cena, keby bolo drevo zmanipulované a roztriedené na sklade, by sa dalo povedať podľa toho, či je drevo čerstvé alebo zhnité, podľa toho, aké sú tie sortimenty, koľko by vyšlo dobrého dreva na dosky alebo do pece alebo vlákniového dreva. Priemernú hmotnosť určil z platného Plánu starostlivosti o lesy. Aké veľké sú stromy vedel podľa toho, keď sa robí obnova Plánu starostlivosti o lesy, tak si pracovníci, ktorí ho robia, ten porast prejdú a určia v poraste taxačné veličiny, jednou z tých taxačných veličín je aj priemerná hmotnosť a z tejto vychádzal. Tieto podklady sú bežne prístupné aj na stránke Národného lesníckeho centra.

Zdravotný stav stromov nezohľadnil, bral do úvahy, ako keby to bolo drevo predané na pni, čiže stojace drevo v poraste. Pri predajnej cene, čo sa týka sortimentu sú určite rozdiely v cenách dreva, napr. palivové, guľatina, vlákna má iné ceny, ale to sa dá určiť až pri rozmanipulovaní toho dreva. Cena poškodeného dreva je určite nižšia ako cena zdravého. Ekologickú alebo spoločenskú hodnotu dreva nezohľadňoval, pretože nie je súdny znalec v odbore lesníctvo. Úbytok na drevnej hmote, pokiaľ by drevo ďalej rástlo, nehodnotil. V jeho vyjadrení je výsledná cena stanovená počtom kusov vynásobený hmotnosťou, nie úbytok. Štatisticky vychádzal z taxačných veličín v danom poraste a štatistických údajov podľa Spravodaja, konkrétne priemery jednotlivých stromov nemal. Priemernú hmotnosť prebral podľa plánu starostlivosti o lesy a cenu dreva podľa štatistik. Z priemeru, ktorý mal k dispozícii, sa nedalo vychádzať, pretože nevedel, aká je dĺžka jednotlivého stromu, čiže jeho kubatúra. Samotný obvod a priemer nestačil. Poukázal na to, že pri predaji dreva na pni, predáva sa na základe týchto podkladov, ktoré sú v pláne starostlivosti o lesy. Určí sa priemerná hmotnosť a pod., nemia sa presne každý strom, preto je lepšia sortimentácia. Vychádza sa zo štatistických tabuliek. Či uvedená predajná cena dreva je najnižšia predajná cena, uviesť nevedel, pretože vychádzal zo štatistických údajov Národného lesníckeho centra. Toto je cena, za ktorú sa predávalo drevo v prvom štvrťroku 2014 v neštátnych subjektoch. Vychádzal len zo štatistických údajov ceny dreva, nie z reálnej. Ceny dreva sa určite menia štvrťročne, drevo je komodita. K možnému rozsahu škody sa nevyjadroval, len odhadol priemernú štatistickú hodnotu tohto dreva.

Na základe návrhu prokurátorky bol do konania pribratý znalec D. P. F. z odboru lesníctvo, odhad hodnoty lesov za účelom vypracovania posudku. Znalec v jeho písomnom vyhotovení uviedol, že objem vyťaženej drevnej hmoty na základe zdokumentovaného obvodu, resp. priemeru pňov a ich výšky v zápisnici o obhliadke sa dá určiť metódou jednotných objemových kriviek. Na základe vzorca, ktorý použil (podľa prílohy č. 34 vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 543/2003 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) vypočítal objem vyrúbaných stromov v sume 137,98 m³ pre smrek a jedľu a v sume 0,35 m³ pre buk, jednotkovú cenu dreva prevzal z tabuľky č. 1 Spravodajcu Národného lesníckeho centra č. 2/2014 a majetkovú hodnotu vyrúbaných stromov na pni stanovil na sumu 3.667,51 eura za smrek a jedľu a 5,92 eura za buk, t. j. spolu 3.673,43 eura.

Znalec vypočutý na hlavnom pojednávaní na návrh obhajoby zotrval na záveroch, ku ktorým dospel. Poukázal na to, že odborné vyjadrenie nebolo správne pri zistení objemu drevnej hmoty a jednotkovej ceny. Pri výpočte použil bežné lesnícke metódy na zistenie objemu, ktorý vynásobil realizačnou cenou dreva za štvrťrok, kedy mal byť výrub vykonaný a použil sadzbu pre drevo na pni. Vek stromov je vystihnutý vekom porastu, ktorý prevzal z programu starostlivosti o lesy, išlo o priemerný vek porastu 80 rokov. Vek porastu sa počíta odkedy sa založil a pri vyhotovení programu starostlivosti o les (raz za 10 rokov), sa vek vždy pridáva. Aj v tomto poraste je možné nájsť stromy vo veku od 60 do 100 rokov, ale berie sa do úvahy priemer, ktorým v tomto prípade bol vek 80 rokov. V textovej časti programu starostlivosti o lesy, z ktorého vychádzal, nie je upozornenie, že ide o výrazne rôznoveký porast. K zdravotnému stavu a kvalite dreva vychádzal z priemerných hodnôt, ktoré to majú uvádzať. Pri výpočte objemu dreva a hodnoty vychádzal z priemerných hodnôt, v ktorých je to vyjadrené na informačnom portáli „G.“, čo je oficiálna stránka na internete, kde sú uvedené povinné štatistické jednotky, štátne lesy, štátne organizácie, urbáre, ktoré poskytujú údaje o predajnej cene dreva. Výkaz je robený štvrťročne

a vychádza sa z toho, že je to priemerná hodnota. Údaje sú za všetky časti Slovenska, za štátny aj súkromný sektor, čo považoval za dostatočne reprezentatívne.

Vykonanie obhliadky na mieste výrubu znalec neuskutočnil, pretože drevo bolo vyrúbané pred štyrmi rokmi a je možné, že by na mieste našiel vyrezané pne spred štyroch rokov s pňami spred dvoch rokov, ktoré by sa mu miešali. Z pňov sa nedá zistiť, či išiel niekto za kvalitou, alebo či spracovával kalamitu. Drevo sa predávalo na pni, to znamená aj zdravé, aj choré, aj priemerne kvalitnejšie, aj nekvalitnejšie. Kvalita je zohľadnená v sadzbe. Zdravotný stav a kvalita dreva je určená v hodnotách sadzbou dreva na pni pre neštátne subjekty v tuzemsku v spravodajcovi Národného lesníckeho centra. Vychádzal z toho, že cena je kvalite primeraná. Z pohľadu na pne uviedol, že majú priemernú kvalitu, niektorý peň bol suchár a niektoré boli zdravé drevá. Z pňov môže zodpovedne povedať, že nejedná sa o nejaké mimoriadne nekvalitné alebo cielene vyrúbané veľmi kvalitné drevo. Nedá sa povedať, že by sa išlo cielene za kvalitou. Len z fotografií pňov sa však nedá usúdiť, aké bolo drevo na pňoch a nevie, kto je expert na to, že z pňov zistí zdravotný stav lesa. Aj keby robil obhliadku, vždy musí vychádzať zo štatistických tabuliek, nemá nič presnejšie. Pri vyčíslení sa nezaujímal, či urbár predal drevo pod cenu alebo precenil ho, ale vzal údaje za stredné Slovensko. Úlohou znalca je vylúčiť riziká. Vyjadril sa k hodnote vyrúbaného dreva a mal podklad, ktorým boli priemery a výšky pňov. Keď použil priemernú cenu, tak bola priemerná kvalita dreva. Posudok vypracoval na základe štatistických údajov, ktoré prevzal z programu starostlivosti o lesy, nie reálne, pretože les je štatistický súbor, ak povie, že les má 80 rokov to neznemá, že všetky stromy majú 80 rokov. Znalecký posudok má zodpovedať úrovni vedecko-technických poznatkov. A najmä poukázal na to, že z pohľadu na peň nevie zodpovedne vyhodnotiť kvalitu, ale vychádzal z toho, že je priemerná.

K otázke rozdielu medzi cenou dreva na pni a cenou vyrúbaných stromov po vyťažení, znalec vysvetlil, že možno predáť les, drevo z lesa alebo drevo samotné, teda, ak sa predáva drevo z lesa, predáva sa na pni, kedy sa záujemcovi porast vyznačí, sám si ho vo vlastnej réžii vyrúbe, priblíži, pričom má riziko, či bude kvalitné alebo nekvalitné a ako si ho predá, lebo on za neho zaplatí na pni. Cena dreva na pni je tá najnižšia, pretože táto nezohľadňuje ďalšie náklady na ťažbu, približovanie a manipuláciu dreva, čo už je ďalší medzistupeň, teda hodnota surových kmeňov. Cena dreva na pni zohľadňuje to, že sa porast založil, pestoval, staral sa o neho. V tabuľkách existujú sortimenty, ale drevo na pni má len jednu sadzbu, bez ohľadu na zdravotný stav. Plán programu starostlivosti o lesy, ktorý znalec bral do úvahy, platil v rokoch 2014-2023. To znamená, že v tom čase nebol dôvod na korekcie kvôli plynutiu ďalších rokov a v tom čase najlepšie zohľadňoval stav tých porastov.

K vyslovenej pochybnosti obžalovaného, že plán starostlivosti o lesy nemusí zobrazovať reálny stav, znalec vysvetlil, že program starostlivosti o lesy sa schvaľuje v správnom konaní, účastníci, ktorých sa dotýka, majú právo sa k nemu vyjadriť počas tvorby, aj pri schválení môžu namietat' alebo sa môžu odvolať proti nemu. Plán sa prejednáva ako koncept, teda taxátori a lesníci vyhodnocujú, čo pribudlo, ubudlo, atď. Účastníci sa k nemu vyjadria a nakoniec sa schvália v správnom konaní, vydaním rozhodnutia. Po jeho vydaní je možná obnova konania. Nie je to len tak, že si to niekto vymyslí.

Ďalej súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov. Zo zmluvy č. 1/2010 o výkone služieb lesníka zo dňa 1. 1. 2010 uzatvorenej medzi Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Liptovský Hrádok, m. č. Dovalovo, v zastúpení P. X., predsedom a lesníkom F. F., IČO: 44 744 251, živnostníkom vykonávajúcim služby v lesníctve a poľovníctve vyplýva predmet činností, a to výkon služieb lesníka spočívajúcich v organizácii a kontrole ťažbových činností, vyznačovaní ťažby dreva v spolupráci s OLH, kontrole ťažbových prác (ťažba dreva a približovanie dreva) a iné. Ďalej boli v zmluve upravené ďalšie povinnosti a oprávnenia zmluvných strán, okrem iného aj to, že lesník bude prednostne vykonávať práce podľa článku 3, ceny za jednotlivé práce určí výbor urbáru, subjekty (pracovníkov) na vykonávanie jednotlivých činností určuje výbor urbáru. Lesník si vyhradzuje právo možnosti pozastavenia prác a vyvedenia sankcií pre jednotlivé subjekty v prípade nekvalitných prác a zistených nedostatkov, následne informuje prostredníctvom predsedu výbor UPS. Zmluva taktiež obsahuje klauzulu o tom, že lesník nenesie zodpovednosť za obhospodarovaný majetok a zásoby drevnej hmoty, ktoré sú podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v kompetencii odborného lesného hospodára.

Zo súhlasu na ťažbu dreva č. 4/4/2014 mal súd preukázané, že tento bol vydaný a podpísaný OLH D.. F. C. s dátumom vydania dňa 22. 4. 2014 a platnosťou do 31. 5. 2014 pre lesný celok Kráľova Lehota, vlastnícky celok UPS Dovalovo, vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesa: UPS Dovalovo s vyznačením ťažby na dielci 92 x 1, druh ťažby a jej špecifikácia: PRN - VT, spôsob označenia biele „X“ drevina - SM, BK, JH objemu 150 m³ na ploche 0,7 ha. Zo súhlasu na ťažbu dreva č. 1/7/2014 vydaného a podpísaného OLH D.. F. C. s dátumom vydania dňa 18. 8. 2014 a platnosťou do 15. 9. 2014 pre lesný

celok Kráľova Lehota, vlastnícky celok UPS Dovalovo, vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesa: UPS Dovalovo, mal súd preukázané, že tento súhlas bol udelený na ťažbu na dielci 92 x 1, PRN - VT, spôsob označenia biele „X“ drevena - SM, BK, JH o objeme 150 m³ na ploche 0,7 ha.

V písomnom stanovisku obžalovaný poukázal na znenie § 48 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch ustanovujúce činnosť, povinnosti a oprávnenia OLH a na článok 8 spoločnej zmluvy č. 1/2010 o výkone služieb lesníka zo dňa 1. 1. 2010 v znení: Lesník nenesie zodpovednosť za obhospodarovaný majetok a zásoby drevnej hmoty, ktoré sú podľa zákona č. 326/2005 Z. z. v kompetencií odborného lesného hospodára. Z toho dôvodu si nie je vedomý pochybenia z jeho strany, pretože všetky záležitosti spojené s vyznačovaním ťažby, súhlasom na ťažbu a kontroly prevedenia sú povinnosťou OLH.

Z výrobnno-mzdového lístku zo dňa 30. 6. 2014 mal súd preukázané, že firma LESKO s. r. o. spolu vyťažila do 30. 6. 2014 na dielci 92 drevinu smrek o objeme, resp. množstve 118,44 m³ a 61,30 m³.

Zo záznamu z vykonanej terénnej pochôdzky zo dňa 18. 7. 2014, ktorý spísal Ing. J. P., hlavný radca Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, mal súd preukázané, že bola uskutočnená dňa 17. 7. 2014 na základe podnetu o nepovolenej ťažbe, resp. bez vydania písomného súhlasu na ťažbu odborným lesným hospodárom D.. F. C. v jednotke priestorového rozdelenia lesa (JPRL) č. 92 1.ps, ktorá pri terénnej pochôdzke zistila ťažbu 80 ks drevnej hmoty smreka bez vydania písomného súhlasu OLH a bez jej vyznačenia, pričom v tejto JPRL došlo vplyvom vetra periodicky k vzniku vývrátov, kde podľa § 23 ods. 5 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, obhospodarovateľ lesa je povinný v záujme ochrany lesa vykonať náhodnú ťažbu do 6 mesiacov od vzniku dôvodu na náhodnú ťažbu tak, aby nedošlo k vývinu, šíreniu a premnoženiu škodcov. Ťažba však bola realizovaná na 1/3 JPRL č. 92 1.ps a vetrová kalamita (vývraty) sa nachádzala prevažne na Z 1/2 porastu. Písomný súhlas na ťažbu drevnej hmoty bol vydaný OLH len na ťažbu týchto vývrátov s platnosťou do 31. 5. 2014 (150 m³). Orgán štátnej správy lesného hospodárstva zaznamenal pri terénnej pochôdzke na predmetnej ploche z celkového počtu vyrúbaných 80 ks, výrub ešte hnilobou nepoškodených relatívne zdravých jedincov cca 10 ks, ktoré zrejme ťažbová pracovná skupina odstránila za účelom rozšírenia trasy, pre stavbu lanovkového systému. Na postavenie alternatívnej trasy lanovky, mohla byť použitá stará lanovková trasa k JPRL č. 89ab,90 (postihnuté tiež vetrom a podkôrnym hmyzom), čo bolo konkrétne na zvážení pracovníkov ťažbovej skupiny, aby použili šetrnejší spôsob prípravy stavby lanovkového systému. OLH D.. F. C. vydala písomný súhlas na ťažbu len popadaných stromov vplyvom vetra, sústredených prevažne na Z 1/2 JPRL č. 92 1.ps, čo nesúhlasí s vykonanou ťažbou na V 1/3 predmetnej JPRL. Do budúcnosti je aj na zvážení obhospodarovateľa lesa UPS Liptovský Hrádok, pri výbere ťažbových pracovných skupín, resp. realizácii ťažieb, resp. ochrany lesného majetku vo vlastníctve všetkých podielnikov pozemkového spoločenstva. Ďalej poukazuje na § 28 ods. 1 písm. c/ zákona o lesoch povinnosti pri ochrane lesa - obhospodarovateľ lesa je povinný vykonávať preventívne opatrenia s cieľom predchádzať poškodeniu lesa a vykonávať ochranné a obranné opatrenia pred škodami spôsobovanými škodlivými činiteľmi, najmä prednostne odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, ktoré môžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov (podkôrny hmyz). V JPRL č. 92 1.ps dochádza už v súčasnosti postupne k napadnutiu týchto spílených stromov (V 1/3 porastu), ale aj popadaných stromov podkôrnym hmyzom, čím dochádza k ďalšiemu znehodnocovaniu tejto drevnej hmoty, ktorú bude potrebné v najkratšom možnom termíne spracovať, zasaňovať, aby nedochádzalo k poškodeniu susedných lesných komplexov. Na ploche sa nachádzali aj neuhodené zvyšky po ťažbe (haluzina). Plocha so súhlasom na výrub bola vyznačená ležatými písmenami X bielej farby na hraničných stromoch po obvode plochy vzniknutej holiny podľa § 2 ods. 6 vyhlášky MP SR č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva.

Zo záznamu z vysvetlenia podaného P. A. dňa 12. 1. 2015 vyplýva, že ako živnostník vykonáva činnosť pri prevoze drevnej hmoty a na základe zmluvy s LESSERVIS s. r. o., tak robil aj z lokality Michalovo, kedy táto spoločnosť kupovala drevnú hmotu od urbáru v Dovalove. K priebehu prevozu drevnej hmoty uviedol, že pri nakladaní drevnej hmoty bol vždy prítomný horár pán F., ktorý mal pri sebe doklad o pôvode dreva, v ktorom bolo uvedené o akú drevinu sa jedná, množstvo drevnej hmoty vyjadrené v dĺžkach, priemere a m³. Čo konkrétne odviezol a koľko z lokality Michalovo je uvedené v dokladoch o pôvode dreva, ktoré by mala mať k dispozícii spoločnosť, ako aj horár. K prípadnej kvalite dreva sa vyjadriť nevedel, túto určoval horár.

Zápisnica o obhliadke miesta činu zo dňa 4. 7. 2014 uskutočnenej v Michalovskej doline, k. ú. E. X., lokalita Michalovo, zachytáva miesto nedovoleného výrubu šikmým zrázom nahor cca 200 m, kde smerom nahor na strmom kopci boli zadokumentované popadané opracované pne stromov, smerom nahor väčšinou po pravej strane vyrúbanej časti sú viditeľné pne odpílených stromov. Pri obhliadke bol vykonaný súpis pňov odpílených stromov: č. 1 - roz. obvodu 247 cm meraný vo výške 36 cm o priemere

pňa 70 cm, č. 2 - roz. obvodu 210 cm meraný vo výške 20 cm o priemere pňa 55 cm, č. 3 - roz. obvodu 161 cm meraný vo výške 35 cm o priemere pňa 47 cm, č. 4 - roz. obvodu 84 cm meraný vo výške 40 cm o priemere pňa 26 cm, č. 5 - roz. obvodu 337 cm meraný vo výške 18 cm o priemere pňa 80 cm, č. 6 - roz. obvodu 185 cm meraný vo výške 40 cm o priemere pňa 45 cm, č. 7 - roz. obvodu 236 cm meraný vo výške 34 cm o priemere pňa 70 cm, č. 8 - roz. obvodu 290 cm meraný vo výške 46 cm o priemere pňa 68 cm, č. 9 - roz. obvodu 234 cm meraný vo výške 36 cm o priemere pňa 62 cm, č. 10 - roz. obvodu 221 cm meraný vo výške 23 cm o priemere pňa 61 cm, č. 11 - roz. obvodu 232 cm meraný vo výške 37 cm o priemere pňa 61 cm, č. 12 - roz. obvodu 242 cm meraný vo výške 64 cm o priemere pňa 75 cm, č. 13 - roz. obvodu 232 cm meraný vo výške 77 cm o priemere pňa 60 cm, č. 14 - roz. obvodu 174 cm meraný vo výške 40 cm o priemere pňa 48 cm, č. 15 - roz. obvodu 166 cm meraný vo výške 124 cm o priemere pňa 47 cm, č. 16 - roz. obvodu 121 cm meraný vo výške 42 cm o priemere pňa 33 cm, č. 17 - roz. obvodu 161 cm meraný vo výške 43 cm o priemere pňa 41 cm, č. 18 - roz. obvodu 183 cm meraný vo výške 25 cm o priemere pňa 49 cm, č. 19 - roz. obvodu 169 cm meraný vo výške 37 cm o priemere pňa 50 cm, č. 20 - roz. obvodu 154 cm meraný vo výške 38 cm o priemere pňa 47 cm, č. 21 - roz. obvodu 257 cm meraný vo výške 49 cm o priemere pňa 68 cm, č. 22 - roz. obvodu 142 cm meraný vo výške 22 cm o priemere pňa 40 cm, č. 23 - roz. obvodu 126 cm meraný vo výške 29 cm o priemere pňa 37 cm, č. 24 - roz. obvodu 188 cm meraný vo výške 35 cm o priemere pňa 47 cm, č. 25 - roz. obvodu 116 cm meraný vo výške 24 cm o priemere pňa 34 cm, č. 26 - roz. obvodu 177 cm meraný vo výške 33 cm o priemere pňa 50 cm, č. 27 - roz. obvodu 104 cm meraný vo výške 23 cm o priemere pňa 29 cm, č. 28 - roz. obvodu 222 cm meraný vo výške 59 cm o priemere pňa 52 cm, č. 29 - roz. obvodu 191 cm meraný vo výške 51 cm o priemere pňa 50 cm, č. 30 - roz. obvodu 243 cm meraný vo výške 32 cm o priemere pňa 70 cm, č. 31 - roz. obvodu 208 cm meraný vo výške 47 cm o priemere pňa 56 cm, č. 32 - roz. obvodu 74 cm meraný vo výške 30 cm o priemere pňa 20 cm, č. 33 - roz. obvodu 117 cm meraný vo výške 38 cm o priemere pňa 31 cm, č. 34 - roz. obvodu 204 cm meraný vo výške 40 cm o priemere pňa 60 cm, č. 35 - roz. obvodu 191 cm meraný vo výške 35 cm o priemere pňa 46 cm, č. 36 - roz. obvodu 181 cm meraný vo výške 43 cm o priemere pňa 49 cm, č. 37 - roz. obvodu 172 cm meraný vo výške 36 cm o priemere pňa 46 cm, č. 38 - roz. obvodu 146 cm meraný vo výške 41 cm o priemere pňa 36 cm, č. 39 - roz. obvodu 108 cm meraný vo výške 32 cm o priemere pňa 29 cm, č. 40 - roz. obvodu 181 cm meraný vo výške 43 cm o priemere pňa 48 cm, č. 41 - roz. obvodu 149 cm meraný vo výške 33 cm o priemere pňa 40 cm, č. 42 - roz. obvodu 120 cm meraný vo výške 28 cm o priemere pňa 33 cm, č. 43 - roz. obvodu 177 cm meraný vo výške 20 cm o priemere pňa 50 cm, č. 44 - roz. obvodu 243 cm meraný vo výške 36 cm o priemere pňa 60 cm, č. 45 - BUK - roz. obvodu 102 cm meraný vo výške 14 cm o priemere pňa 26 cm, č. 46 - roz. obvodu 164 cm meraný vo výške 20 cm o priemere pňa 41 cm, č. 47 - roz. obvodu 183 cm meraný vo výške 46 cm o priemere pňa 51 cm, č. 48 - roz. obvodu 174 cm meraný vo výške 32 cm o priemere pňa 50 cm, č. 49 - roz. obvodu 157 cm meraný vo výške 23 cm o priemere pňa 41 cm, č. 50 - roz. obvodu 213 cm meraný vo výške 49 cm o priemere pňa 51 cm, č. 51 - roz. obvodu 147 cm meraný vo výške 32 cm o priemere pňa 41 cm. Následne bola prerušená OMČ z dôvodu zlej viditeľnosti. Všetky stromy okrem č. 45 boli smrek obyčajný. Súčasťou zápisnice o obhliadke miesta činu je aj príslušná fotodokumentácia o počte 128 kusov fotografií.

Zo zápisnice o obhliadke miesta činu zo dňa 5. 7. 2014 (pokračovanie obhliadky miesta činu zo dňa 4. 7. 2014 prerušenej kvôli zlej viditeľnosti na rovnakom mieste) vyplýva, že boli zadokumentované a spísané: peň stromu č. 52 je obvodu 273 cm vo výške 52 cm o priemere pňa 81 cm. Tento sa nachádza v strede porastu - žľabu. Súpis ďalších pňov z odpílených stromov (smrekov): č. 53 - nad pňom č. 52 - obvod 190 cm vo výške 23 cm, priemer 56 cm, č. 54 - nad pňom č. 53 - obvod 170 cm vo výške 56 cm, priemer 50 cm, č. 55 - nad pňom č. 54 - obvod 182 cm vo výške 51 cm, priemer 54 cm, č. 56 - nad pňom č. 55 vpravo - obvod 190 cm vo výške 32 cm, priemer 46 cm, č. 57 - nad pňom č. 56 vľavo - obvod 184 cm vo výške 35 cm, priemer 54 cm, č. 58 - nad pňom č. 57 vpravo - obvod 143 cm vo výške 27 cm, priemer 40 cm, č. 59 nad pňom č. 58 vľavo - obvod 213 cm vo výške 51 cm, priemer 56 cm, č. 60 nad pňom č. 59 vľavo - jedľa - obvod 82 cm vo výške 26 cm, priemer 24 cm, č. 61 nad pňom č. 60 - obvod 61 cm vo výške 36 cm, priemer 17 cm, č. 62 nad pňom č. 61 - obvod 192 cm vo výške 33 cm, priemer 50 cm, č. 63 vedľa pňa č. 62 cca 10 m - obvod 136 cm vo výške 37 cm, priemer 40 cm, č. 64 nad pňom č. 63 - obvod 113 cm vo výške 32 cm, priemer 33 cm, č. 65 nad pňom č. 64 - obvod 187 cm vo výške 43 cm, priemer 50 cm, č. 66 nad pňom č. 65 - obvod 195 cm vo výške 57 cm, priemer 55 cm, č. 67 vedľa pňa č. 66 - obvod 184 cm vo výške 30 cm, priemer 50 cm, č. 68 vedľa pňa č. 67 vľavo - obvod 83 cm vo výške 21 cm, priemer 21 cm, č. 69 nad pňom č. 68 - obvod 167 cm vo výške 29 cm, priemer 44 cm. Tento bol v páse vyrúbaných stromov posledný peň, ktorý v predchádzajúcej obhliadke nebol zadokumentovaný. Od tohto pňa vľavo sa nachádza ďalší pás vyrúbaných stromov, ktorých pne boli zadokumentované smerom nadol: č. 70 - vedľa pňa č. 69 - obvod 125 cm vo výške 19 cm, priemer

35 cm, č. 71 - vedľa pňa č. 70 - obvod 128 cm vo výške 17 cm, priemer 33 cm, č. 72 - vedľa pňa č. 71 - obvod 200 cm vo výške 42 cm, priemer 56 cm, č. 73 - vedľa pňa č. 72 - obvod 116 cm vo výške 17 cm, priemer 33 cm, č. 74 - pod pňom č. 73 - obvod 142 cm vo výške 39 cm, priemer 45 cm, č. 75 - pod pňom č. 74 vpravo - obvod 179 cm vo výške 33 cm, priemer 49 cm, č. 76 - vedľa pňa č. 75 vpravo - obvod 208 cm vo výške 29 cm, priemer 52 cm, č. 77 - vedľa pňa č. 76 vľavo cca 10 metrov - obvod 157 cm vo výške 30 cm, priemer 43 cm, č. 78 - pod pňom č. 77 vľavo - obvod 166 cm vo výške 45 cm, priemer 47 cm, č. 79 - pod pňom č. 78 - obvod 134 cm vo výške 26 cm, priemer 37 cm a č. 80 - pod pňom č. 79 - obvod 123 cm vo výške 29 cm, priemer 32 cm. Súčasťou zápisnice je aj príslušná fotodokumentácia o počte 69 kusov fotografií.

Z výpisu z katastra nehnuteľností, ku ktorému list vlastníctva k danej nehnuteľnosti nie je založený, evidovaný pre okres Liptovský Mikuláš, obec Liptovská Porúbka, katastrálne územie E. X., mal súd preukázané, že na parcele číslo 2703 o výmere 195 272 m², list mapy 91, sa nachádzajú lesné pozemky, umiestnené mimo zastavaného územia.

Z číselníkov dlhého dreva vyplýva, že množstvo, resp. objem drevnej hmoty, ktorá bola vyrúbaná ťažobnou skupinou (svedok V.) v priebehu mesiacov jún 2014 až október 2014 v lokalite Michalovo porast č. 92, spolu o objeme 388,42 m³, za mesiac jún 2014 o objeme 61,38 m³ (dreвина smrek) zodpovedá aj údajom z výrobnom-mzdového lístka.

Zo zmluvy o dielo č. 1/2014 uzavretej medzi objednávateľom SLOVLES- SK, s. r. o., a zhotoviteľom F. V., Pohronská Polhora, vyplýva ako predmet zmluvy ťažba, manipulácia a triedenie dreva. Z dodatku č. 1 ku kúpno-predajnej zmluve zo dňa 31. 3. 2014, ktorá bola uzavretá medzi predávajúcim UPS Liptovský Hrádok (v zastúpení P. X., predseda, F. V. A., tajomník) a kupujúcim LESSERVIS, s. r. o., za účelom dodania drevnej hmoty v lokalite FCO, sklad Stará dolina, Michalovo, Dovalovo na obdobie od 11. 6. 2014 do 31. 12. 2014, pričom na základe tejto zmluvy boli UPS Liptovský Hrádok vystavené spoločnosti LESSERVIS, s. r. o. faktúry, ktorých predmetom bolo dodanie piliarskej guľatiny.

Zo zmluvy o vykonávaní činnosti odborného lesného hospodára, ktorá bola uzatvorená medzi UPS Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo a spoločnosťou Na grunte, s. r. o., v zastúpení konateľkou D. F. C. vyplýva, že jej predmetom je výkon odbornej správy lesov odborným lesným hospodárom a dozorom nad splnením úloh lesného hospodárskeho plánu, s tým, že zmluvná strana D. F. C. zabezpečí vykonávanie odbornej správy lesov patriacich UPS Dovalovo, na mieste plnenia na lesných pozemkoch v katastrálnom území A. E., E. X., L. s dobou platnosti od 16. 2. 2014 do 15. 2. 2015. V súlade s čl. 5 bolo dohodnuté, že odborný lesný hospodár po dohode s UPS v mesiaci máj 2014 vykoná fyzickú obhliadku porastov so zameraním na súlad medzi vykonávanými hospodárskymi opatreniami v jednotlivých porastoch a evidenciou prác v lesnom hospodárskom pláne. Prevzatie funkcie s príslušnou dokumentáciou od doterajšieho hospodára D. B. bolo vykonané do 20. 2. 2014 s vyhotovením zápisu. Oznámenie o evidovaní odborného lesného hospodára (OLH) svedčí o tom, že D. F. C. bola Okresným úradom Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, od 15. 2. 2014 evidovaná ako odborný lesný hospodár zabezpečujúci odborné hospodárenie na lesných pozemkoch, ktorých vlastníkom je Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo, okrem iných išlo aj o pozemky na lesnom hospodárskom celku Kráľova Lehota, v katastrálnom území E. X., na parcele C-KN č. 2073 v JPRL č. 89 - 97 A.

Predmetom zasadnutia a zápisnice zo zasadnutia OLH D. C. a lesníka F. F. za prítomnosti predstaviteľov UPS Liptovský Hrádok, časť Dovalovo zo dňa 12. 9. 2014 bola ťažba v poraste č. 346 Stará Dolina, pričom OLH konštatovala, že ťažba v Starej doline mala byť ukončená do 10. 9. 2014, na zasadnutí výboru UPS bolo dohodnuté aj s dodávateľom ukončiť všetky ťažby do 15. 9. 2014.

Predmetom zápisnice zo stretnutia lesníka F. F., OLH D. C. a zástupcov UPS Liptovský Hrádok, časť Dovalovo P. Q. a V. A. dňa 9. 10. 2014, boli jesenné práce v UPS, podpísaná všetkými účastníkmi, rukou dopísané pán F. skonštatoval, že ťažobná skupina v poraste č. 92 pomaly približuje drevnú hmotu cca 100 m³ za mesiac.

Z odstúpenia od zmluvy adresovaného F. F., Hybe, Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Liptovský Hrádok zo dňa 13. 11. 2014 vyplýva, že UPS v zmysle článku 9 zmluvy č. 1/2010 zo dňa 1. 1. 2010, s okamžitou platnosťou odstúpilo od zmluvy o dielo pre hrubé porušenie povinností uvedených v článku 3 uvedenej zmluvy s odôvodnením, že výbor UPS Liptovský Hrádok na svojom zasadnutí dňa 4. 11. 2014 sa rozhodol odstúpiť od predmetnej zmluvy, pre nelegálny výrub drevnej hmoty v poraste č. 92 k. ú. E. X., Michalovo, pre výrub drevnej hmoty v poraste č. 346 v lokalite Stará dolina i napriek zákazu OLH zo dňa 12. 9. 2014, spomínaný porast mal byť spracovaný v zimnom období a pre výsadbu 2 000 kusov jelší, hoci príkaz znel na 300 kusov v lokalite Stará dolina, čím lesník neuposlúchol úlohy predpísané lesných

hospodárskym plánom, a bol zároveň vyzvaný, aby do 30. 11. 2014 odovzdal podklady poskytnuté pre výkon činnosti lesníka v UPS Liptovský Hrádok, podpísaná P. Q., predsedníčka UPS.

Z oznámenia o kontrole a zo zápisnice z ústneho pojednávania o odstúpení o zmluvy s lesníkom F. F. dňa 21. 11. 2014 vyplýva, že na základe obhliadky porastov v lokalite Stará dolina v poraste č. 346 došlo k výrubu cca 65 m³ drevnej hmoty, pričom v dôsledku tohto lesník nerešpektoval príkaz OLH, čím opätovne porušil článok 3 zmluvy o výkone prác lesníka, preto UPS trvalo na okamžitom ukončení spolupráce s obžalovaným.

Uznesením OO PZ Liptovský Hrádok, ČVS: ORP-47/LH-LM-2015 zo dňa 12. 5. 2015, mal súd preukázané, že skutok, pre ktorý bolo začaté toto trestné stíhanie za prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona bol vymedzený nasledovne: „pravdepodobne v mesiaci jún 2014 v lokalite zvanej Michalovo v k. ú. obce E. X., okres Liptovský Mikuláš v poraste č. 92 na parcele č. K-NC 2073, ktorá je vedená ako lesné pozemky, a ktorá patrí Urbáorskému pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok mestská časť Dovalovo, IČO: 17 05 77 52, došlo k výrubu 90 stromov, smrekov obyčajných v hodnote najmenej 2.737,99 eura, v rozpore s § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov tým, že bola vykonaná ťažba bez predchádzajúceho písomného súhlasu hospodára“. Poverený príslušník PZ vo veci rozhodol jej odstúpením Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Kolárova 2, Liptovský Mikuláš, na pojednanie správneho deliktu, lebo výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý vykazuje znaky správneho deliktu na úseku lesného hospodárstva podľa § 64 písm. b/ s poukazom na § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Z rozhodnutia Okresného úradu Liptovský Mikuláš č.: OU-LM- PLO-2015/006269-4/HAL z 10. 9. 2015, vyplýva, že obhospodarovateľovi lesa Urbáorskému pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok, mestskej časti Dovalovo, bola v bode 1/ uložená pokuta vo výške 500,- Eur za porušenie zásad vykonávania ťažby stanovených v § 23 ods. 1 zákona o lesoch, ktorých sa obhospodarovateľ dopustil v JPRL 92-1 p. s. na lesnom celku Kráľova Lehota tým, že vykonal v júni 2014 ťažbu vo výške 179,82 m³ drevnej hmoty bez písomného súhlasu odborného lesného hospodára a v bode 2/ za porušenie zásad vykonávania ťažby stanovených v § 23 ods. 5 v spojitosti s porušením povinnosti v ochrane lesa stanovených v § 28 ods. 1 písm. c/ zákona o lesoch, ktorého sa obhospodarovateľ dopustil v JPRL 92-1 p. s. na lesnom celku Kráľova Lehota tým, že nespracoval náhodnú ťažbu v objeme 150 m³ v termíne do 6 mesiacov od jej vzniku. Ťažbu vykonal oneskorene v septembri, októbri 2014, čím došlo podľa podkladov lesnej hospodárskej evidencie len k ďalšiemu k rozšíreniu podkôrneho hmyzu do okolitého porastu.

Prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona (v znení účinnom do 31. 8. 2015), sa dopustí ten, kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky. Ustanovením sú chránené stromy a krovy na úseku lesného hospodárstva pred nedovolenými a škodlivými zásahmi, najmä pred ekologickými ujмами spôsobenými nelegálnym výrubom stromov predovšetkým v chránených krajinných oblastiach, v ktorých platí zvýšený stupeň ochrany (národné parky). Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý v rozpore s predpismi na úseku lesného hospodárstva vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, prípadne ich vyrúbe. Subjektom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Z hľadiska subjektívnej stránky sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa § 124 ods. 1, ods. 3 veta prvá Trestného zákona, škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrnuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona, škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, ťažba sa môže vykonať len po vyznačení ťažby a na základe písomného súhlasu hospodára. Vyznačenie ťažby sa nevyžaduje pri výchove lesa v lesných porastoch s vekom do 50 rokov. Písomný súhlas na ťažbu sa nevyžaduje pri prečistkách bez predpísaného objemu ťažby dreva v platných programoch starostlivosti o lesy.

Podľa § 2 ods. 6, ods. 7 vyhlášky č. 232/2006 Z. z. Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva, pri náhodnej ťažbe dreva, po ktorej vzniká holina, označujú sa len hraničné stromy po obvode plochy holiny, a to

nezmazateľnými ležatými písmenami x bielej farby; tie stromy sa nerúbu. Pri náhodnej ťažbe dreva, po ktorej nevzniká holina, vyznačujú sa jednotlivé stromy bielym farebným znakom podľa odseku 1; vývraty, zlomy do troch metrov výšky a suché stromy bez kôry sa nevyznačujú.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 citovanej vyhlášky, písomný súhlas na ťažbu dreva sa vydáva na tlačive uvedenom v prílohe č. 3; uchováva sa do konca platnosti programu starostlivosti. Súhlas podľa odseku 1 sa vydáva až po vyznačení stromov určených na výrub a po výpočte objemu dreva určeného na ťažbu podľa § 2 ods. 8 a 9.

Vykonaným dokazovaním, zhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, súd dospel k záveru, že skutok, ktorý je popísaný vo výrokovvej časti rozsudku sa stal, dopustil sa ho obžalovaný F. F., ktorý svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. 8. 2015, po subjektívnej, ako aj objektívnej stránke, preto ho uznal vinným z jeho spáchania.

Hoci obžalovaný v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní popieral spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že obžalovaný F. F. sa dopustil skutku tak, ako je uvedený vo výroku tohto rozsudku, a pri uznaní viny súd vychádzal z výpovedí jednotlivých svedkov, ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí, najmä D.. F. C., ktorej výpovede sú v zhode s výpoveďami P. Q. a P. X., zhodne potvrdili skutkové okolnosti, ktoré obžalovaný namietal a sponchyboval, ako aj zo zabezpečených listinných dôkazov, najmä z príslušnej fotodokumentácie z obhliadky miesta činu, ktorá konkrétne dokumentuje, ktoré stromy sú predmetom tohto skutku a aké stromy boli vyrúbané.

Svedkyňa D.. C. zreteľne popísala, čo zistila kontrolou v poraste č. 92, kde síce bol plánovaný výrub, ale v inej časti, ktorá bola aj riadne vyznačená, pričom toto značenie sa našlo pri všetkých obhliadkach. Plocha, ktorá bola vyrúbaná, vyznačená nebola. Písomný súhlas na ťažbu č. 4/4/2014 zo dňa 22. 4. 2014 s platnosťou do 31. 5. 2014, ktorý vydala sa týkal predrubnej náhodnej ťažby z dôvodu veternej kalamity. Výrub, ktorý v poraste 92 zistila a oznámila na polícii ako neoprávnený, a ktorý je predmetom skutku, bol však vykonaný bez predchádzajúceho vydania súhlasu na ťažbu dreva a nebol vyznačený. Zároveň potvrdila, že na vyznačenie ťažby v tejto časti porastu nikomu súhlas nedala. To, čo ona vyznačila na ťažbu bol polom, prevažne buky, a to čo bolo vyťažené boli zdravé stromy, prevažne smrek. Časť porastu, ktorá sa mala vyťažiť, vyznačila tak, aby o tom vyznačení nebola žiadna pochybnosť. Prístup do tejto oblasti bol dobrý, pretože sa v nej ťažilo už predtým. Mala za to, že týchto 80 neoprávnene vyrúbaných stromov bolo náležite odmeraných, odfotených a zaznamenaných obhliadkou v policajnej dokumentácii. Poukázala aj na dôležitú skutočnosť, že na porastových stenách stromov, ktoré stáli, sa nenachádzali žiadne označenia a tie sa tam nenachádzali ani v priebehu víkendu, kedy sa uskutočnilo dokumentovanie políciou. Tieto biele kríže sa objavili na stromoch stojacich po obvode plochy, ktorá bola nelegálne vyrúbaná až neskôr, keď bola na terénnej pochôdzke s D.. P.. To, že išlo o stromy vyrúbané v tomto období a nie pri skoršej ťažbe bolo možné usúdiť z toho, že išlo o čerstvé zrezané kmene, o čom svedčí aj fotodokumentácia. Určite nie je pravdou, ak obžalovaný tvrdí, že dala súhlas na dovyznačenie, pretože nemohli nájsť hranicu vyznačenia a to z dôvodu, že hraničný strom, na ktorom je vyznačený kríž tam doposiaľ stojí.

Výpoveď svedkyne D.. C. súd vyhodnotil ako jasnú, logickú, presvedčivú a dôveryhodnú. Táto nebola jediným dôkazom, ktorý by usvedčoval obžalovaného. Taktiež výpovede svedkov P. Q. a P. X. pôsobili presvedčivo a dôveryhodne, hoci sa pôvodne o skutku dozvedeli od svedkyne D.. C.. Všetci traja svedkovia podrobne popísali okolnosti, za ktorých sa dozvedeli o nelegálnom výrube stromov, boli prítomní na mieste nelegálneho výrubu a ich výpovede v skutkových okolnosti boli zhodné nielen navzájom, ale v zhode aj s inými vykonanými dôkazmi, najmä s výsledkom obhliadky miesta činu a v priebehu nej zabezpečenou fotodokumentáciou. Skutočnosti zistené z týchto dôkazov sú v zhode aj s údajmi z písomného súhlasu na ťažbu č. 4/4/2014, z ktorého vyplýva, že písomný súhlas na ťažbu bol vydaný do 31. 5. 2014 a po tomto dátume bez súhlasu OLH nebol nik oprávnený vykonať vyznačenie, resp. doznačenie ťažby a ani na jej vykonanie v poraste č. 92 bez písomného súhlasu OLH (v zmysle príslušných právnych predpisov ani v inom poraste). Z výpovede svedka V. je však zrejmé, že sa v ťažbe v tomto poraste pokračovalo aj napriek tejto skutočnosti a to do času, kým ich svedok F. neupozornil, že nastali problémy, v dôsledku ktorých je treba ťažbu prerušiť.

Nie je žiaden dôvod, aby súd výpovede svedkov D.. C., P. Q., P. X. nehodnotil inak než objektívne a nezaujaté, a súd ich za také považuje aj z dôvodu absencie akéhokoľvek vzťahu ku stranám konania, či motívu alebo snahy poškodiť obžalovanému alebo prikrášiť vnímané fakty. Podľa názoru súdu u

svedkyne D.. C. absolútne absentuje motív nehovoriť pravdu o zistených skutočnostiach, ako sa na to snažil poukázať obžalovaný na hlavnom pojednávaní. Fakty uvádzané svedkami potvrdzuje aj samotný hlavný radca Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, vo svojom zázname z vykonanej terénnej pochôdzky zo dňa 18. 7. 2014, kde poukazuje na to, že písomný súhlas na ťažbu drevnej hmoty bol vydaný OLH len na ťažbu výrvatov s platnosťou do 31. 5. 2014 (150 m³). Pri terénnej pochôdzke na predmetnej ploche z celkového počtu vyrúbaných 80 ks, zaznamenal ešte aj výrub hnilobou nepoškodených relatívne zdravých jedincov cca 10 ks, ktoré zrejme ťažbová pracovná skupina odstránila za účelom rozšírenia trasy, pre stavbu lanovkového systému, pričom na postavenie alternatívnej trasy lanovky, mohla byť použitá stará lanovková trasa k JPRL č. 89ab,90 (postihnuté tiež vetrom a podkôrnym hmyzom), čo bolo konkrétne na zvážení pracovníkov ťažbovej skupiny, aby do budúcnosti použili šetrnejší spôsob prípravy stavby lanovkového systému, ktorý bude v záujme ochrany majetku vo vlastníctve všetkých podielnikov pozemkového spoločenstva. Je potrebné poukázať na to, že preto sa v zásade výrub týchto 10 zdravých stromov ani nemohol klásť za vinu obžalovanému. Ďalej orgán na úseku lesného hospodárstva konštatoval, že OLH D.. F. C. vydala písomný súhlas na ťažbu len popadaných stromov vplyvom vetra, sústredených prevažne na Z 1/2 JPRL č. 92 1.ps, čo nesúhlasí s vykonanou ťažbou na V 1/3 predmetnej JPRL.

Pokiaľ sa týka bonity a zdravotného stavu neoprávnene vyrúbaných stromov, výpovede svedkov sa rôznili, a túto bonitu namietal aj obžalovaný. Svedkovia D.. C., Q., Papaj uviedli, že vyrúbané stromy boli zdravé, čo potvrdzuje aj výsledok obhliadky miesta činu, taktiež svedok V., ktorý ťažbu vykonával osobne vypovedal, že vyťažené stromy boli zdravé. Výslovne uviedol, že vyťažili najmä smrek, ktoré stáli a boli podľa neho zdravé, boli medzi nimi aj sucháre, no veľmi málo, možno 2 kusy. Naopak svedok F. tvrdil, že v danej lokalite sa jednalo o kalamitnú ťažbu dreva, avšak na druhej strane vypovedal, že pri samotnej ťažbe nebol. K obdobiu, kedy sa vykonávala ťažba svedok F. vypovedal, že v mesiaci jún 2014 bolo na odvoznú miestu priblížených 60 m³ drevnej hmoty, v poraste ostalo ešte 40 m³ na spracovanie. Ťažba sa podľa výpovedí svedkov F. a V. začala najneskôr do 2 týždňov od obhliadky s obžalovaným, podľa svedka F. sa začala ešte v čase platnosti súhlasu, no až keď vznikol problém, zistili, že im súhlas skončil. Ukončenie doby platnosti súhlasu si nepozeral, pretože väčšinou si to strážia horár a OLH.

Z prečítaného uznesenia OO PZ Liptovský Hrádok, ktorým bol prejednaný skutok odstúpený Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, na prejednanie správneho deliktu, a podľa námietky obžalovaného by malo ísť o porušenie zásady „ne bis in idem“ mal súd preukázať, že sa nejednalo o totožný skutok so skutkom, ktorý je predmetom tejto obžaloby, pretože predmetom postúpenia bol skutok špecifikovaný tak, že k nemu došlo pravdepodobne v mesiaci jún 2014, kedy bolo vyrúbaných 90 stromov smrekov obyčajných v hodnote najmenej 2.737,99 eura, rovnako tak rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, bola UPS Liptovský Hrádok uložená pokuta za porušenie zásad vykonávania ťažby, ktorá bola vykonaná v júni 2014 v rozsahu 179,82 m³ a tiež porušenie zásad vykonávania ťažby pri nespracovaní náhodnej ťažby v stanovenom termíne, kedy ťažba bola vykonaná oneskorene v mesiaci september a október 2014, čiže na základe týchto skutkových okolností nemožno zamieňať tie, ktoré boli predmetom vyšetrovania v inej trestnej veci alebo prejednávania v správnom konaní so skutkom, ktorý bol predmetom podanej obžaloby, pretože sa nezhodujú v podstatných okolnostiach, za ktorých boli spáchané.

Obžalovaný trval na tom, že výrub predmetných stromov bol vykonaný v súlade so zákonom a ďalšími predpismi, pretože pokiaľ sa aj vyžaduje na vyznačenie a ťažbu dreva súhlas OLH, tento súhlas si zabezpečil, a to telefonicky od OLH. D.. C., tesne pred vyznačením, presnejšie doznačením ťažby, pretože ako tvrdil obžalovaný, on doznačil už len 2 biele križe „X“. Uvedenú skutočnosť však svedkyňa OLH D.. C. poprela, že by jej obžalovaný vôbec ohľadne tejto záležitosti telefonoval, a že by obžalovanému dávala hoci aj telefonický súhlas na vyznačenie a začatie ťažby v danej časti porastu č. 92, práve naopak, aj svedkovia F. a V., ktorí mali potvrdiť, že telefonoval s D.. C.E. a táto mu mala dať inštrukcie na vyznačenie ťažby túto skutočnosť nepotvrdili. Vedomosť, že ide telefonovať OLH D.. C. mali od neho, no s kým skutočne telefonoval a obsah telefonického rozhovoru nepočuli, pretože keď obžalovaný telefonoval neboli priamo pri ňom. Povedal im, že si ide vybaviť telefonát s pani C., oni postupovali ďalej a stretli sa až po ukončení telefonátu, preto túto okolnosť nemohli zodpovedne potvrdiť. Osobitnú pozornosť po nariadení doplniť dokazovanie odvolacím súdom, súd venoval otázke hodnoty drevnej hmoty, ustáleniu výšky škody a rozsahu činu.

Už z výpovede svedka L. C. vyplynuli dôležité informácie a to, že pri ohodnocovaní vyrúbaných stromov je potrebné vziať do úvahy cenu dreva na pni, pretože ide o cenu, keď strom stojí a nevidieť do jeho vnútra, či je strom zdravý alebo zhnitý (subjekt, ktorý takto kupuje nevidí do vnútra kmeňa, či je zdravý, nahnitý alebo aký je jeho stav) a zdravotný stav stromov nezohľadnil preto, že bral do úvahy, ako keby

to bolo drevo predané na pni, čiže stojace drevo v poraste (tým sa zohľadňuje aj páchatelov postoj k bonite vyrúbaného dreva, ktorý tiež nemohol vidieť do vnútra stromov, či sú zdravé alebo choré).

Tieto skutočnosti potvrdil aj znalec svojou výpoveďou a síce, že pri stanovení hodnoty dreva a výšky škody nemožno vychádzať z ceny surových kmeňov, ale dreva na pni, pretože výrub sa uskutočnil na dreve (stromoch) tak, ako stálo v poraste, nik, ani obžalovaný do neho nevidel, či je konkrétny strom zdravý alebo chorý a znalec z pohľadu na pne na fotografiách vylúčil, že by sa týmto výrubom cielene vyrúbali výlučne len stromy choré alebo len stromy zdravé. Z vysvetlení znalca je zrejmé, že pokiaľ by sa malo pri ustálení výšky škody vychádzať z ceny surových kmeňov alebo až po rozdelení dreva na sortimenty, bolo by to v neprospech obžalovaného, pretože do týchto cien vstupujú aj ďalšie náklady na spracovanie dreva, čím sa jeho cena zvyšuje. Najpodstatnejšou okolnosťou, ktorá vyplynula z výpovede znalca je to, že pri cene dreva na pni ide o cenu najnižšiu, akú je možné stanoviť a ide vlastne o cenu dreva stojaceho v poraste tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Znalec tiež vysvetlil, akým spôsobom sa pri znaleckom vyčíslení hodnoty/ceny dreva na pni zohľadňuje vek, zdravotný stav a kvalita dreva. Vek stromov je vystihnutý vekom porastu, ktorý v tomto prípade mal priemerný vek 80 rokov (vek porastu je určený v programe starostlivosti o lesy), aj v tomto poraste je možné nájsť stromy vo veku od 60 do 100 rokov, ale berie sa do úvahy priemer. Zároveň v programe starostlivosti o lesy, z ktorého vychádzal, nie je zaznamenané upozornenie, že ide o výrazne rôznoveký porast, čo by mohlo znamenať nejaké závažné odchýlky vo veku stromov. Tiež poukázal na to, že len z fotografií pňov sa nedá usúdiť, aké bolo drevo na pňoch a experta, ktorý by z pňov zistil zdravotný stav lesa, nepozná. Kvalita dreva je zohľadnená v sadzbe. V súhrne teda zdravotný stav a kvalita dreva je určená v hodnotách sadzbou dreva na pni pre neštátne subjekty v tuzemsku v spravodajcovi Národného lesníckeho centra a znalec vychádzal z toho, že cena je kvalite primeraná. Významnou je tiež skutočnosť, na ktorú znalec poukázal, že program starostlivosti o lesy, z ktorého vychádzal bol platný v rokoch 2014-2023, a pokiaľ sa výrub uskutočnil v roku 2014, nebol ani dôvod uvažovať o tom, že by bol tento plán neaktuálny, práve naopak, v tom čase najlepšie zohľadňoval stav daných porastov. Vzhľadom na námietky obžalovaného ku realite stavu, ktorý má odzrkadľovať program starostlivosti o lesy, znalec vysvetlil, akým procesom jeho tvorba a schvaľovanie prechádza a údaje v ňom uvedené si niekto len tak nevymýšľa.

Treba ešte poukázať na to, v čom spočívala nesprávnosť, resp. neúplnosť odborného vyjadrenia, ako uviedol znalec išlo o odchýlku v zistenom objeme dreva ($73,52+0,25$ m³ v odbornom vyjadrení a $137,98+0,35$ m³ v znaleckom posudku) a nesprávne použitej sadzbe/tarife - v odbornom vyjadrení bol nesprávne Spravodaj č. 1/2014 namiesto Spravodaja č. 2/2014 v znaleckom posudku (k výrubu nepochybne došlo v 2. štvrtroku 2014). Súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že znalec na výpočet majetkovej hodnoty vyrúbaných stromov použil kvalifikovanejší vzorec a metódu (metóda jednotných objemových kriviek v zmysle vyhlášky), než tomu bolo v odbornom vyjadrení.

Je zrejmé, že obžalovaný namieta, že za účelom vyčíslenia škody alebo rozsahu činu, neboli ohodnotené všetky vyrúbané stromy jednotlivo a len v takom prípade by záver o hodnote mohol byť správny a objektívny. Ako uviedol znalec a súd sa s tým stotožňuje, znalecký posudok má zodpovedať úrovni vedecko-technických poznatkov a znalec na základe svojich odborných vedomostí sa čo najpresnejšie vyjadruje k zadanej znaleckej úlohe (má vylúčiť riziká). Pokiaľ by sme prijali úvahy obžalovaného o nemožnosti v aktuálnom čase sa vyjadriť k hodnote dreva vyrúbaného pred niekoľkými rokmi, pretože znalec nebol na mieste činu a neohodnotil každý z vyrúbaných stromov, nebolo by možné ani v iných prípadoch, kedy sa znalecké dokazovanie vykonáva až s odstupom času od skutku, získať znaleckým dokazovaním relevantné odborné závery. Znalec dostatočne presvedčivo vysvetlil na podklade akých skutočností dospel k výslednému záveru o hodnote vyrúbaných stromov vo výške 3.673,43 eura, z ktorých podkladov vychádzal a aké veličiny vzal do úvahy, a nie je žiaden dôvod jeho odborné závery spochybňovať. Po vykonaní znaleckého dokazovania je preukázané, že obžalovaný svojím konaním spôsobil škodu vo výške 3.673,43 eura, kým v obžalobe a v konaní predchádzajúcom zrušenému rozsudku škoda vykazovala výšku 3.473,08 eura. V tejto otázke, keďže ide o podstatnú skutkovú okolnosť, hoci by nedošlo k zmene právnej kvalifikácie, súd považoval za potrebné ponechať výšku škody tak, ako bola kladená obžalovanému za vinu v obžalobe, pretože v prípade úpravy skutku by mohlo dôjsť k porušeniu zásady zákazu „reformationis in peius“, teda zákazu zmeny k horšiemu a zhoršeniu postavenia obžalovaného, pretože v konaní, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, bolo rozhodnutie odvolacím súdom zrušené len na podklade odvolania podaného v prospech obžalovaného.

K námietke obžalovaného, že UPS Liptovský Hrádok žiadna škoda nevznikla, keďže drevo bolo následne aj tak predané, súd uvádza, že je potrebné dôsledne rozlišovať spôsobenú škodu ako následok konania páchatel'a a konečnú výšku nároku poškodeného na náhradu škody. Keďže bolo preukázané, že neoprávneným konaním obžalovaného došlo k výrubu stromov v hodnote 3.673,43 eura, čím došlo

k dokonaniu prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že UPS Liptovský Hrádok si škodu nahradilo neskorším predajom tohto dreva inému subjektu, a preto si v tomto konaní náhradu škody ani neuplatňuje.

Obžalovaný konal nielen v rozpore so všeobecným záväzným predpisom, ktorý v § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch stanovuje povinnosť mať predchádzajúci písomný súhlas odborného lesného hospodára, ale konal aj v rozpore s čl. 3 bod 1 zmluvy o výkone služieb lesníka, ktorú uzatvoril s UPS Liptovský Hrádok pred začiatkom výkonu svojej funkcie, a ktorá obsahuje klauzulu, že predmetom výkonu služieb bude vyznačovanie ťažby dreva v spolupráci s OLH. V tomto prípade sa tak nestalo, pretože OLH vylúčila telefonické odobrenie na vyznačenie a výrub ťažby v danej lokalite a v danom rozsahu. Podľa § 66 písm. d/ zákona o lesoch, všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o vyznačovaní ťažby dreva a písomnom súhlase na jej realizáciu (§ 23 ods. 1), čiache, iných povolených označeniach a ich registrácii, označovaní vyťaženého dreva čiachou alebo iným povoleným označením (§ 23 ods. 4), postupe vyznačovania ťažby a označovania vyťaženého dreva pri uplatňovaní harvesterovej technológie, dokladoch o pôvode dreva a jeho preukazovaní, vedení evidencie a uchovávaní dokladov o pôvode dreva osobami, ktoré prepravujú, skladujú a spracúvajú drevo (§ 24 ods. 1 a 4). Uvedeným všeobecne záväzným právnym predpisom je vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva, ktorá v § 2 ods. 6 presne určuje, že pri náhodnej ťažbe dreva, po ktorej vzniká holina, označujú sa len hraničné stromy po obvode plochy holiny, a to nezmazateľnými ležatými písmenami „X“ bielej farby, tieto hraničné stromy sa potom nerúbu, uvedená skutočnosť vyplynula aj z výpovedí svedkov D.. C., P. X., že takto označené stromy majú na mieste ostať, avšak hranica, po ktorú sa malo rúbať tam už nebola, čiže pri ťažbe sa išlo za hranicu označeného.

Pre úplnosť súd ešte poukazuje na skutočnosť, že svedok P. X. nebol v prípravnom konaní vypočutý kontradiktórne (bol vypočutý pred vznesením obvinenia), preto súd na jeho výpoveď zo dňa 19. 8. 2014 neprihliadal, a vzal do úvahy len to, čo svedok vypovedal na hlavnom pojednávaní dňa 8. 2. 2017, rovnako tak aj u svedka F. B., ktorý v prípravnom konaní vypovedal dňa 9. 12. 2014. Výpoveď svedka B. však nepriniesla ku skutkovému stavu zásadné skutočnosti. Z výpovede svedka D.. B. je zrejmé, že pokiaľ mal s obžalovaným dobré vzťahy a pozitívne skúsenosti s jeho prístupom k plneniu pracovných povinností, je logické, že ich takto prezentuje aj vo svojej výpovedi a obžalovaného hodnotil kladne. V čase skutku však už došlo k zmene OLH a zmene pomerov v UPS Liptovský Hrádok, medzi obžalovaným a OLH D.. C. boli vzťahy napäté a z rôznych dôvodov sa medzi nimi nevytvorila taká dôvera, ako medzi obžalovaným a svedkom D.. B.. Navyiac svedok k okolnostiam spáchania skutku nemohol relevantne vypovedať, pretože sa o nich mohol dozvedieť len od obžalovaného alebo iných osôb, keďže pre UPS Liptovský Hrádok v čase skutku už nepracoval.

Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil, že obžalovaný F. F. tým, že v presne nezistenom čase koncom mesiaca máj 2014 dal pokyn na výrub stromov nachádzajúcich sa v lokalite zvanej Michalovo, k. ú. E. X., okres Liptovský Mikuláš v poraste č. 92 na parcele č. KN-C 2073, ktorá je vedená ako lesné pozemky a patrí Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo, a na základe tohto jeho pokynu bolo vyrúbaných 80 stromov (78 ks smrek obyčajný, 1 ks jedľa biela, 1 ks buk lesný), pričom z odborného vyjadrenia mal súd preukázanú hodnotu vyrúbaných stromov vo výške 3.476,38 eura (znalecké dokazovanie preukázalo hodnotu vo výške 3.673,43 eura, čím bol naplnený zákonný znak rozsahu trestného činu - väčší rozsah a urobil tak bez predchádzajúceho písomného súhlasu odborného lesného hospodára a bez vyznačenia ťažby, čím sa svojím konaním dostal do rozporu so všeobecne záväzným právnym predpisom na úseku lesného hospodárstva, konkrétne s ustanovením § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, teda svojím konaním vo väčšom rozsahu vyrúbala stromy. Obžalovaný je zároveň plne trestne zodpovedným subjektom a keďže uvedeným konaním obžalovaný naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, súd ho uznal vinným z jeho spáchania.

Súd odmietol vykonať dôkaz výsluchom svedkyne a poškodenej P. Q., ktorá mala podľa obžalovaného upresniť informácie, ktoré boli prezentované znalcom na hlavnom pojednávaní a v znaleckom posudku, pretože svedkyňa bola vypočutá na jednom z predošlých pojednávaní, teda sa k prejednávanej veci už vyjadrila a súd je názoru, že nie je dôvodné, aby svedkyňa akýmkoľvek spôsobom dopĺňala, korigovala alebo upresňovala závery znalca.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal najmä zo zásad upravených v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorých má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred

páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, ako aj skutočnosť, že trest je právnym následkom trestného činu a musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu.

Obžalovaný je v mieste bydliska hodnotený kladne, na verejnosti sa správa slušne a na jeho osobu neboli v obci prijaté žiadne sťažnosti. Podľa evidencie priestupkov bol v rokoch 2012, 2016, 2018 postihnutý pre spáchanie priestupkov porušením pravidiel cestnej premávky, ktoré boli vyriešené uložením blokových pokút vo výške 20,-, 10,- a 5,- Eur. V registri trestov nemá žiaden záznam. Obžalovaný sa dopustil prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody až na tri roky. Pri ukladaní trestu súd obligatórne prihliadol podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností, pričom u obžalovaného možno zohľadniť jednu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Trestného zákona, a to, že pred spáchaním skutku viedol riadny život, pretože pred spáchaním skutku sa nedostal do rozporu so zákonom v trestnoprávnej rovine a priestupky, pre ktoré bol postihnutý boli nižšej závažnosti, o čom svedčí výška uložených pokút a najmä druhovo iného charakteru, než skutok, pre ktorý je stíhaný. Príťažujúca okolnosť nebola zistená žiadna, preto pri prevahe poľahčujúcich okolností, kedy sa horná hranica trestnej sadzby znižuje o jednu tretinu, t. j. na 2 roky, vychádzal súd z takto upravenej trestnej sadzby. S poukazom na osobu páchatela, okolnosti spáchania skutku a spôsobený následok vyhodnotil, že dostatočným a primeraným je trest odňatia slobody vymeraný v prvej polovici trestnej sadzby na 8 mesiacov, ktorý splní svoj účel najmä tak, že obžalovanému zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (pod hrozbou vyslovenia, že sa neosvedčil a nariadenia výkonu podmienčne odloženého trestu odňatia slobody, ak by v priebehu skúšobnej doby dal na uvedený postup príčinu), vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby sa v budúcnosti vyvaroval protiprávneho konania a viedol riadny život nielen počas skúšobnej doby, ale aj v budúcnosti. Keďže výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho 2 roky bol podmienčne odložený, súd zároveň určil skúšobnú dobu na dolnej hranici sadzby, t. j. na 1 rok, ktorá je svojou dĺžkou vzhľadom na osobu obžalovaného primeraná a postačujúca na to, aby v priebehu jej plynutia obžalovaný preukázal, že účel trestu je u neho možné dosiahnuť aj bez jeho výkonu, nie je nutné naňho vplyvať trestom dlhšieho trvania a je schopný v tomto čase viesť riadny život.

O nároku na náhradu škody súd nerozhodoval, pretože poškodený UPS Liptovský Hrádok, m. č. Dovalovo, si žiadnu náhradu škody v priebehu trestného konania neuplatnil a o nároku, ktorý nebol uplatnený, nemožno ani rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať: Prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku a to v neprospech i v prospech obžalovaného, v prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli štátny orgán starostlivosti o mládež, obhajca i zákonný zástupca pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného. Poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až do doby, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu.

V Liptovskom Mikuláši, dňa 18. februára 2019